

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

Helena Vašutová

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Mezinárodní obchod

Postavení Ekvádoru v Andském společenství národů

(bakalářská práce)

Autor: Helena Vašutová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lenka Adamcová, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a vyznačila všechny citace z pramenů.

V Praze dne 12. prosince 2008

.....
podpis studenta

OBSAH

ÚVOD	4
1. CHARAKTERISTIKY EKVÁDORU.....	5
1.1. Obecná charakteristika Ekvádoru.....	5
1.1.1. Geografická charakteristika.....	5
1.1.2. Historický vývoj	8
1.1.3. Demografická charakteristika.....	10
1.2. Politika a politický vývoj	14
1.3. Ekonomická charakteristika	16
1.3.1. Odvětvová struktura	18
1.3.2. Zahraniční obchod.....	19
2. ANDSKÉ SPOLEČENSTVÍ NÁRODŮ A VZTAHY EKVÁDORU S ČLENSKÝMI ZEMĚMI	23
2.1. Vývoj Andského společenství národů.....	24
2.2. Cíle Andského společenství národů a úroveň integračního procesu.....	25
2.3. Vztahy Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi	26
2.3.1. Ekvádor – Bolívie.....	26
2.3.2. Ekvádor - Peru.....	27
2.3.3. Ekvádor – Kolumbie	29
3. POSTAVENÍ EKVÁDORU V ANDSKÉM SPOLEČENSTVÍ NÁRODŮ.....	31
3.1. Srovnání Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi z hlediska ekonomického	31
3.2. Srovnání Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi z hlediska sociálního.....	36
3.3. Obchod v rámci CAN.....	38
ZÁVĚR.....	43
LITERATURA	45
SEZNAM ZKRATEK	47
SEZNAM MAP.....	48
SEZNAM GRAFŮ.....	49
SEZNAM TABULEK	50

ÚVOD

Téma „Postavení Ekvádoru v Andském společenství národů“ jsem si vybrala z toho důvodu, že se o Ekvádor zajímám, jelikož jsem tam vyrůstala a strávila 15 let svého života. Ekvádor je malá, ale velice zajímavá země z různých pohledů, především z hlediska přírodních zdrojů. Bohužel politická nestabilita, korupce, kriminalita a další problémy ji brání v dalším rozvoji a stále se řadí k chudším zemím Jižní Ameriky.

Hlavním cílem této práce je analýza ekvádorské ekonomiky a srovnání s ostatními členskými státy Andského společenství, zjištění záměrů a cílů tohoto integračního uskupení a především charakterizace významu členství pro Ekvádor. Zvláštní důraz je kladen na obchodní hledisko. Práce je rozdělena do tří kapitol.

V první kapitole je Ekvádor obecně charakterizován, je zde popsán bouřlivý politický vývoj, kterým země prošla, dále je provedena ekonomická analýza podle základních makroekonomických údajů, je popsána odvětvová struktura a provedena analýza zahraničního obchodu.

V druhé kapitole je popsán stručný vývoj Andského společenství národů, hlavní cíle, díky kterým bylo společenství vytvořeno a současný stav integračního procesu. Dále jsou popsány vztahy Ekvádoru s dalšími členskými státy.

V poslední kapitole je Ekvádor srovnán s ostatními členskými zeměmi podle vybraných ekonomických a sociálních aspektů. Na konci kapitoly je proveden rozbor ekvádorského obchodu s ostatními členy. Po této kapitole následuje závěr a seznam použité literatury.

1. CHARAKTERISTIKY EKVÁDORU

Oficiální název: „República del Ecuador“ neboli Ekvádorská Republika.
Hlavní město: Quito
Oficiální jazyk: Španělština a neoficiálně některé indiánské jazyky především Quichua a Shuar

1.1. Obecná charakteristika Ekvádoru

1.1.1. Geografická charakteristika

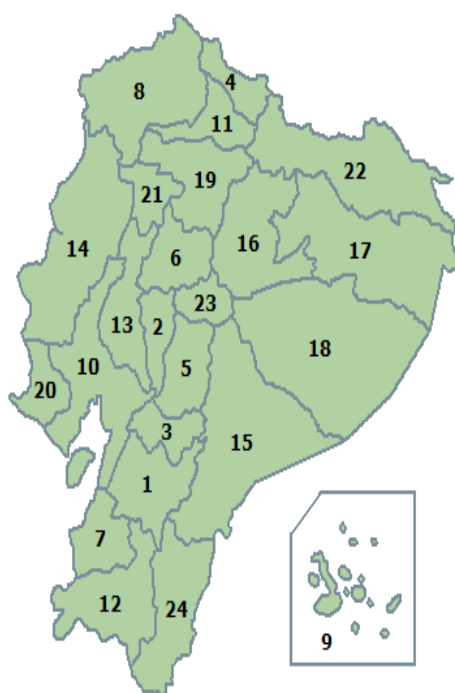
Ekvádor se nachází na severozápadě Jižní Ameriky, sousedí na severu s Kolumbií, na jihu a na východě s Peru a na západě s Tichým Oceánem. Protíná ho rovník (ecuador), odtud pochází vlastní název státu Ekvádor. S celkovou rozlohou 283 560 km², patří mezi nejmenší země Jižní Ameriky (menší je jen Uruguay, Guyana, Surinam a Francouzská Guyana).

Mapa 1: Ekvádor na mapě

Zdroj: <http://es.wikipedia.org/wiki/Ecuador>

Vnitřně se Ekvádor dělí na 4 geografické části: Costa, Sierra, Oriente a Galapážské ostrovy. Administrativně pak na 24 provincií, každá má své hlavní město.

Mapa 2: Administrativní rozdělení Ekvádoru

č. provincie (zeleně) - hlavní město provincie

1 Azuay - Cuenca	13 Los Rios - Babahoyo
2 Bolivar - Guaranda	14 Manabí - Portoviejo
3 Cañar - Azogues	15 Morona Santiago - Macas
4 Carchi - Tulcán	16 Napo - Tena
5 Chimborazo - Riobamba	17 Orellana – Francisco de Orellana
6 Cotopaxi - Latacunga	18 Pastaza - Puyo
7 El Oro - Machala	19 Pichincha - Quito
8 Esmeraldas - Esmeraldas	20 Santa Elena - Santa Elena
9 Galápagos –
Pto. Baquerizo Moreno	21 Sto. Domingo de los Tsáchilas –
Sto. Domingo de los Colorados
10 Guayas - Guayaquil	22 Sucumbíos - Nueva Loja
11 Imbabura - Ibarra	23 Tungurahua - Ambato
12 Loja - Loja	24 Zamora Chinchipe - Zamora

Zdroj: <http://es.wikipedia.org/wiki/Ecuador>

„Costa“ znamená pobřeží a leží na západní straně u Tichého oceánu, tvoří ji šest provincií: El Oro, Esmeraldas, Guayas, Los Rios, Manabí a Santa Elena. Území „Costy“ leží v nížinách a je charakteristické teplým a tropickým počasím po celý rok. Střídají se zde dvě roční období (léto a zima), přičemž zima je charakteristická mohutnými dešti. Průměrné teploty vzduchu se pohybují mezi 23 C – 26 C.

Nachází se zde nejlidnatější (přes 2 500 000 obyvatel) a obchodně nejvýznamnější město v celém Ekvádoru: Guayaquil v provincii Guayas. Přístav v Guayaquilu patří mezi nejdůležitější přístavy na východní straně Pacifiku.

Jsou zde krásné pláže a velmi rozmanitá flora a fauna. Počasí vytváří optimální podmínky pro pěstování mnoha plodin, největší význam pro Ekvádorskou ekonomiku mají především banány, rýže, kakao a různé ovoce.

„Sierra“ znamená pohoří, nachází se ve střední části země a je protknuta Andským pohořím. Tvoří ji jedenáct provincií: Azuay, Bolivar, Cañar, Carchi, Chimborazo, Cotopaxi, Imbabura, Loja, Pichincha, Santo Domingo de los Tsáchilas a Tungurahua. Tato část území se nachází ve velkých nadmořských výškách, je zde mnoho horských štítů (nejvyšší hora Ekvádoru je Chimborazo s 6310 m) a sopek (nejvyšší je Cotopaxi).

Klima je velmi různorodé a záleží na nadmořské výšce, může být andské tropické (do 1 500 m n.m.), andské subtropické (1500 – 2500 m n.m.), teplé (2500 – 3500 m n.m.),

studené (3500 - 5650 m n.m.), glaciální (5650 – 6310 m n.m). Teplota vzduchu se pohybuje pod 0 C - 25 C, podle výšky místa. První pásmo je velmi suché.

Nachází se zde ve výšce 2850 m n.m., hlavní město Quito v provincii Pichincha, což je druhé nejlidnatější město (okolo 1 500 000 obyvatel) a patří mezi kulturní památky UNESCO. Mezi další významná města patří např. Cuenca a Ambato.

„Oriente” znamená východ a podle názvu se i nachází na východě Ekvádoru. Patří sem šest provincií: Morona Santiago, Napo, Orellana, Pastaza, Sucumbios a Zamora Chinchipe. „Oriente“ je pokryt Amazonským pralesem a územím představuje 50 % plochy celého Ekvádoru, avšak žije zde jen okolo 5 % z celkového obyvatelstva.

Klima je zde tropické s vysokými teplotami (25 C – 28 C) a častým deštěm, srážky dosahují někdy i 3000 mm ročně. Příroda je velmi různorodá a v těchto lokalitách se také těží ropa.

Do některých oblastí se ještě nedostala západní civilizace a žije zde mnoho původních indiánských domorodců, nejznámější jsou rody „Shuar“ a „Jibaros“. Tyto rody mají svou jedinečnou kulturu, zvyklosti, jazyk, většinou jsou analfabeti. „Jibaros“ jsou například známí tím, že odmítají jakýkoliv kontakt s civilizací a žijí si ve vlastním světě v džungli.

Mapa 3: Galapágy

Galapážské souostroví se nachází 972 km na západ od pevniny a je tvořeno z třinácti ostrovů. Galapágy jako celek jsou zároveň vnímány jako provincie. Souostroví se rozkládá na obou stranách rovníku a je tvořeno ze sopečných ostrovů, některé sopky jsou aktivní i dnes. Největší je ostrov Isabela, ale hlavní město se nachází na ostrově San

Zdroj: <http://www.ecuadortouristboard.com>

Cristóbal. Název “Galapágy” pochází ze stejně nazývaných obřích želv. Galapágy jsou oblíbenou destinací turistů, jsou velmi známé svou pestrou přírodou, různorodou florou a faunou a studiem Charlese Darwina, které mu pomohly vyvinout evoluční teorii. Galapágy patří také mezi přírodní památky UNESCO.

Klima je podobné jako v “Sierra” velmi různorodé, záleží na nadmořské výšce. Může být pouštní (na mořské úrovni), tropické (0 – 250 m n.m.), teplé (250 – 450 m n.m) nebo studené (nad 250 m n.m). Teploty vzduchu kolísají od 14 C ve studeném pásmu až 30 C na nižších úrovních.

Z uvedeného členění je vidět, že i když je Ekvádor relativně malá země tak je klimaticky velmi různorodá a velmi bohatá na přírodní zdroje. Z hlediska klimatu se tu střídají již zmiňované dvě roční období, přičemž zima trvá od prosince do června a léto od června do prosince. Na pobřeží a v Amazonii se teplota vzduchu moc nemění, pouze se mění frekvence deště a v závislosti na ní vlhkost vzduchu. V horách je změna teploty vzduchu během těchto ročních období více znatelná.

1.1.2. Historický vývoj

První důkazy o lidském životě na území Ekvádoru jsou z roku 3500 před Kristem. Od té doby žilo na jeho území mnoho civilizací s vlastní kulturou, architekturou a náboženstvím.

V XV století tohoto letopočtu, Inkové pod vedením *Yupanqui*, dobyli toto území a připojili ho k Incké říši¹. Později *Yupanqui* založil dnešní město Cuenca, kde měl také svého syna a následníka trůnu *Huayna Cápac*. *Cápac* měl dva syny, staršího *Huascara* a mladšího *Atahualpa*. Po jeho smrti si tyto dva bratři rozdělili Inckou říši na dvě části: *Atahualpa* si vzal sever s hlavním městem Quito a *Huascar* měl jih s hlavním městem Cuzco. V roce 1530 Atahualpa po několika bojích zavraždil Huascara a zmocnil se celého území.

Rok poté, v roce 1531, španělští dobyvatelé pod vedením Francisca Pizarra, dorazili do probíhající občanské války². Španělští dobyvatelé toho využili a dopadli Atahualpu, zavřeli do vězení a poté popravili.

V prvních desetiletích španělského vládnutí, se incká populace několikanásobně zredukovala především kvůli různým epidemiím a také byla nucena do povinné práce pro španělské statkáře, tzv. „*encomienda*“³. V roce 1563 se Quito stalo administrativním distriktem Španělska.

Po 300 letech španělské kolonizace, se 10. srpna 1809⁴ v Quitě uskutečnil tzv. „*primer grito de independencia*“, první projev vůle občanů o nezávislost od Španělska, bylo to vůbec prvně v celé Latinské Americe. Quito se od té doby nazývá „světlo

¹Incká říše existovala mezi roky 1438-1532 na dnešním území Peru, Ekvádoru, Chile a Bolívie. Hlavním městem říše bylo Cuzco (dnes v Peru) a oficiálním jazykem bylo Quechua.

²Atahualpa se snažil o sjednocení Incké říše

³Zvláštní forma vykořisťování indiánského obyvatelstva. Indiáni byli dáni pod "ochranu" španělských kolonizátorům, v 16. století se z encomiendy vyvinula feudálně nevolnická závislost. Formálně zrušena v 18. století. (zdroj: <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/39746-encomienda>)

⁴Dnes státní svátek Ekvádoru

Ameriky“, byla to inspirace pro zbytek Španělské Ameriky a postupně se španělským koloniím v Americe podařilo nezávislost získat.

9. října 1820⁵, Guayaquil bylo první město v Ekvádoru, kterému se podařilo nezávislost získat. Zbytek Ekvádoru získalo nezávislost až 24. května 1822⁵, poté co Antonio José de Sucre⁶ a několik vojáků v tzv. bitvě u Pichinchy („*Batalla del Pichincha*“) porazili španělskou armádu. Poté se Ekvádor i Guayaquil připojily k republice Simona Bolívara⁷, k Velké Kolumbii. 13. května 1830 se však Ekvádor stává samostatným státem s prezidentem Juan José Flores (původem z Venezuely).

Ze začátku republikánských dějin převažovaly dvě politické strany: liberální a konservativní, ta poslední měla velkou podporu katolické církve. XIX století bylo ve znamení konfliktů mezi těmito stranami, nestability a střídání vůdců. Až do roku 1895 vládly konzervativní strany. Období mezi 1860 - 1875 se nazývá „černé období“, kdy prezident Gabriel García Moreno zavedl autoritativní a diktátorský režim podporován ze strany církve. Jeho politika se vyznačovala tím, že stavěl školy, nemocnice a další veřejně prospěšné instituce, ale za cenu porušování lidských práv. Toto období skončilo tzv. „liberální revolucí“ v roce 1895, kdy k moci se dostal liberál Eloy Alfaro. Alfaro zrušil povinnou výuku náboženství ve školách, oddělil církev od státu a poprvé v Ekvádoru byla možnost volby náboženství.

Ve 20. letech i zde nastala ekonomická krize, jako důsledek 1. světové války. Ekonomická krize byla dále prováděna krizí politickou a sociální. Toto se zhoršilo v roce 1941, kdy vypukla teritoriální válka s Peru kvůli části Amazonie na území Ekvádoru. Peru mělo několikanásobně silnější armádu, což vedlo k tomu, že nakonec válku vyhrálo. Obě země podepsaly v roce 1942 „Protokol z Rio de Janeiro“, kde se Ekvádor vzdával velké části svého území. Kvůli jedné řece, která nebyla zmíněna v protokolu, Ekvádor tento protokol neuznal a považoval území za své. Následovaly dvě další války s Peru a až v roce 1998, podepsal Ekvádor s Peru dohodu o míru a přenechal mu území. Na níže uvedené mapě (mapa č. 4), je znázorněno území, o které Ekvádor přišlo. Tato mapa se oficiálně používala v Ekvádoru až do roku 1998.

V letech 1948-1960 zde vládl mír a prosperita, Ekvádorská ekonomika se zlepšila díky vysokým vývozům banánů po II světové válce. V 60. letech se začal vyvíjet ropný

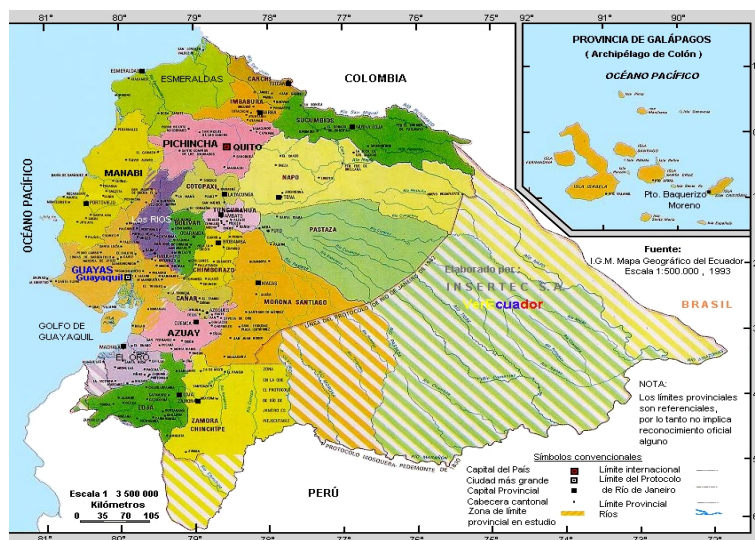
⁵ Dnes státní svátek Ekvádoru

⁶ Po něm se pak jmenovala Ekvádorská měna „Sucre“ až do roku 2000, kdy se Ekvádorská ekonomika dolarizovala

⁷ Jeden z nejvýznamnějších představitelů jihoamerického boje za nezávislost, celý život snil o vytvoření jednotné Jižní Ameriky

průmysl a v 70. letech se dokonce řadil mezi největší vývozci ropy. V roce 1979 byla po úspěšném referendu přijata nová ústava, již 18. v pořadí. 80. a 90. léta minulého století byla provázena vysokou inflací, korupcí a politickou nestabilitou.

Mapa 4: Území, o které Ekvádor přišel po podepsání „Protokolu z Ria de Janeiro“

Zdroj: http://www.geocities.com/stoyat_nasmert/ecuador_mapa_falso.jpg

1.1.3. Demografická charakteristika

Ekvádor má téměř 13 900 000 obyvatel. Zhruba 65 % obyvatelstva jsou mestici (míšenci bělochů a indiánů), 25 % indiáni, 3 % černoši a 7 % běloši a jiné etnika. Z hlediska věkového rozložení obyvatelstva, 32,1 % populace je do 14 let, 62,7 % osob mezi 15 - 65 a 5,2 % nad 65 let.⁸

Populace meziročně roste o 0,935 % a to i přesto, že čistá míra migrace je téměř -8 migrantů na 1000 osob. Průměrný počet dětí na ženu je 2,59 dětí, kojenecká úmrtnost činí 21,35 promile a průměrná délka života představuje 76,81 let. Z hlediska náboženství jsou 95 % obyvatel katolíci.⁹

Chudoba a sociální nerovnost patří mezi nejzávažnější problémy Ekvádoru. Světová banka uvádí, že 10 % nejbohatších má třikrát více příjmů než 50 % nejchudších a šedesátkrát více příjmu jak 10 % nejchudších.¹⁰ Giniho koeficient činí 46¹¹, což potvrzuje nerovnoměrnou distribuci příjmů.

⁸ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ec.html>

⁹ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ec.html>

¹⁰ <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/LACEXT/ECUADOREXTN/0,,contentMDK:20198430~pagePK:141137~piPK:141127~theSitePK:325116,00.html>

Podle UNDP, 40,8 % lidí žije pod hranicí 2 USD/den a dokonce 17,7 % obyvatelstva žije pod hranicí 1 USD/den¹². S tímto problémem souvisí i nízká úroveň vzdělanosti a negramotnost, kdy 9,1 % obyvatel jsou negramotní.¹³

Nezaměstnanost v polovině roku 2008 činila údajně kolem 7 %¹⁴. Problém je tzv. neformální zaměstnanost „subempleo“, což je zaměstnávání bez pracovní smlouvy a na dobu určitou, to nastává u lidí, kteří pracují jen nárazově nebo jen několik hodin týdně bez žádných sociálních jistot. Další forma částečné zaměstnanosti jsou osoby, jejichž zaměstnání neodpovídá kvalifikacím, příkladem bývá pouliční prodavač. Podle statistik, je v takovéto situaci přes 50 % obyvatelstva.

Další část bude věnována migraci, jakožto významný trend posledních let.

1.1.3.1. Migrace¹⁵

Migrace Ekvádorců do zahraničí existovala vždy, ale několikanásobně narostla koncem 90. let při ekonomické krizi. Bylo to období, kdy nezaměstnanost vzrostla na 15 % a chudoba narostla na 56 %. V letech 1998 – 2004 se uvádí, že více jak půl miliónů lidí emigrovalo. Nejpreferovanější destinací bylo Španělsko, jelikož nebylo zapotřebí vlastnit vízum (toto se změnilo v roce 2003) a navíc neexistovala jazyková bariéra. Další destinací byly klasicky USA, tato destinace byla nejpreferovanější ještě před krizí, avšak většina ekvádorských emigrantů se do USA dostávala bez platných pracovních víz, eventuálně ilegální formou. V grafu č. 1 je uveden vývoj počtu ekvádorských emigrantů v USA od roku 1960 až do dneška. Jsou uvedeni pouze lidé, kteří mají v USA trvalý legální pobyt. Z grafu je vidět, že největší nárůst emigrantů do této země byl ještě před krizí.

¹¹ <http://www.inec.gov.ec/web/guest/inicio>

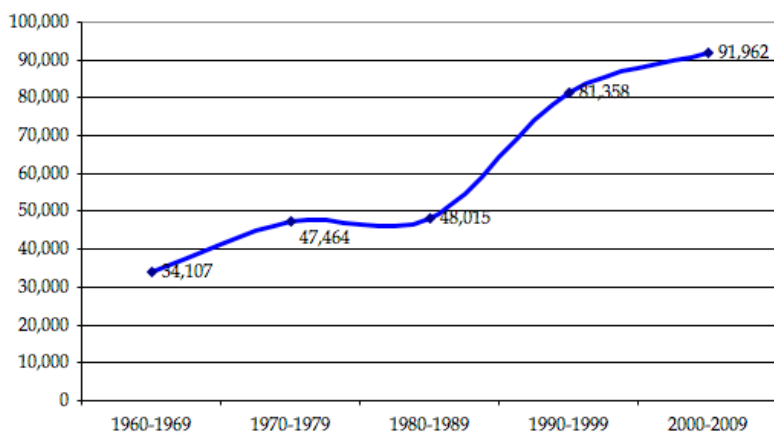
¹² http://hdrstats.undp.org/countries/data_sheets/cty_ds_ECU.html

¹³ <http://www.inec.gov.ec/web/guest/inicio>

¹⁴ http://www.bce.fin.ec/resumen_ticker.php?ticker_value=desempleo

¹⁵ Zpracováno podle <http://www.migrationinformation.org/Profiles/display.cfm?id=591>

Graf 1: Vývoj počtu Ekvádorců s trvalým pobytem v USA (1960 – 2009)

Zdroj: <http://www.migrationinformation.org/Profiles/display.cfm?id=591>

Novou destinací se stala také Itálie. V tabulce č. 1 je uveden oficiální a předpokládaný počet Ekvádorců v předem zmiňovaných zemí.

Tabulka 1: Počet Ekvádorců v USA, Španělsku a Itálii v roce 2005

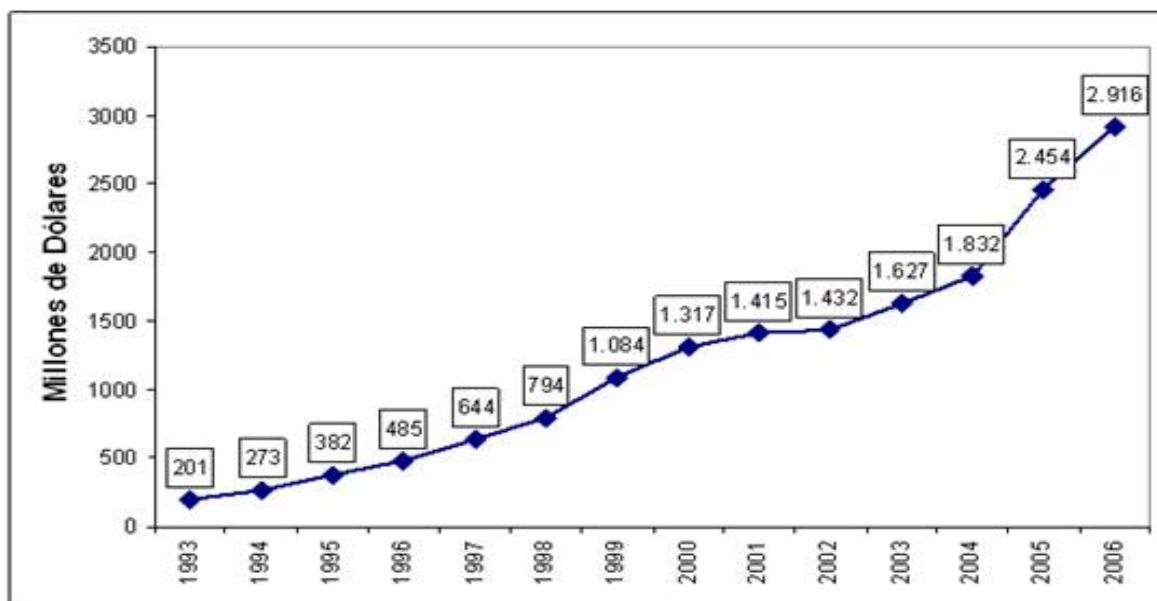
Země	Oficiální počet	Předpokládaný počet
USA	436 409 (2005)	550 000 - 600 000
Španělsko	487 239 (2005)	550 000
Itálie	61 953 (2005)	120 000

Zdroj: Vlastní tabulka na základě údajů z <http://www.migrationinformation.org/Profiles/display.cfm?id=591>

Většina emigrantů posílá část svých příjmů zpět do své země svým příbuzným, těmito prostředky se říká remitence a Ekvádor je dnes na nich z velké části závislý. IADB uvádí, že jen v roce 2004, činily remitence přes 2 000 miliónů USD. Pro představu, bylo to 6,7 % ekvádorského HDP a druhý největší příjem, po vývozu ropy.

V grafu č. 2 je vidět vývoj remitencí.

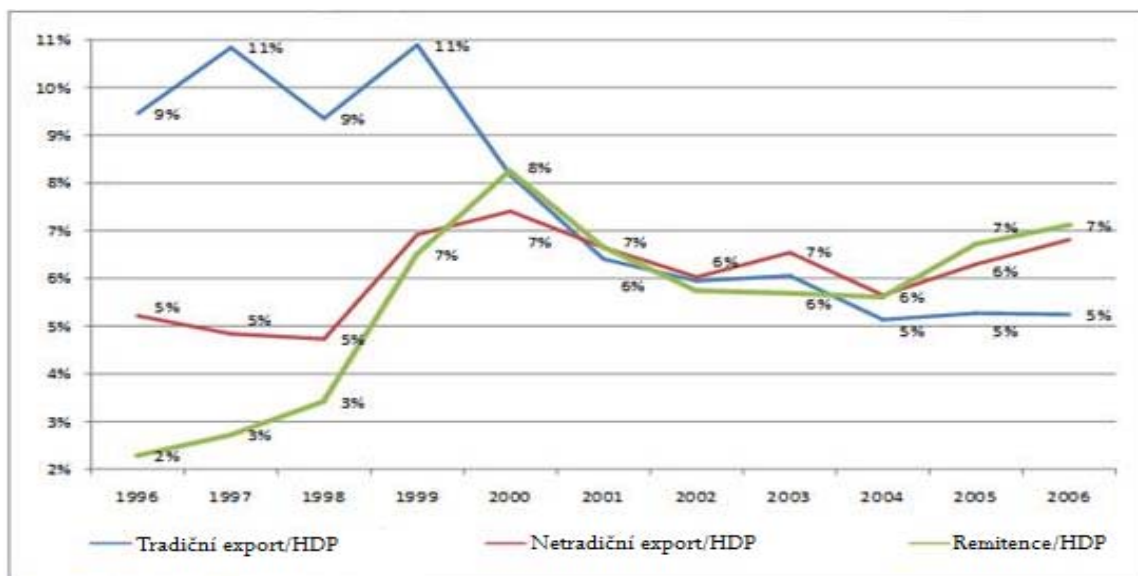
Graf 2: Vývoj remitencí v letech 1993 - 2006

Zdroj: <http://www.monografias.com/trabajos61/impacto-remesas-migrantes-pobreza/impacto-remesas-migrantes-pobreza2.shtml>

Z grafu č. 3 je vidět, že již v roce 2006 se remittance staly největším příjmem v závislosti na HDP.

Graf 3: Příjmy v závislosti na HDP

Zdroj: <http://www.monografias.com/trabajos61/impacto-remesas-migrantes-pobreza/impacto-remesas-migrantes-pobreza2.shtml>

Emigrace se stala v Ekvádoru řešením pro mnoho lidí, kteří chtějí zlepšit svoji ekonomickou situaci a životní úroveň.

1.2. Politika a politický vývoj

Ekvádor je podle platné ekvádorské ústavy státním zřízením republika, která zastává demokratický systém oddělení třech samostatných a na sobě nezávislých mocí:

- Moc výkonná – Je volen Prezident přímou volbou na období 4 let společně s viceprezidentem. Prezident jmenuje své ministry, kteří jsou součástí výkonné moci.
- Moc legislativní – Jedná se o parlament volený přímou volbou
- Soudní moc – Nejvyšší soud a krajské soudy

První prezident, venezuelský generál Juan José Flores, byl zastáncem tvrdého autoritativního režimu a moc předal prvnímu ekvádorskému prezidentovi, kterým byl Vicente Rocafuerte, jeden z hlavních strůjců nezávislosti. Po prezidentovi Rocafuerte následovala dlouhá řada ekvádorských hlav státu během velmi bouřlivého politického vývoje.

V roce 1861, byl lidovým shromážděním jmenován prezidentem Gabriel Garcia Moreno, konzervativní politik, který nastolil velmi tvrdý, až diktátorský režim. Vliv Morena skončil v roce 1875, kdy byl zavražděn mačetou na schodech prezidentského paláce. Nově vznikající revoluční hnutí dalo vyniknout generálovi, který se jmenoval Eloy Alfaro a byl protagonistou tzv. „liberální revoluce“ která rozbila klerikální a konzervativní schéma zanechané Garcíu Morenem. Eloy Alfaro zahynul v rukou rozlíceného davu v roce 1911, a tento čin otevřel cestu k vývoji nových autoritativních režimů, které byly několikrát svrženy ozbrojenými složkami nebo lidovými revolucemi, které vznikali jako důsledek ekonomických krizí.

V roce 1934 se objevuje postava José María Velasco Ibarra, který se stal jako jediný celkem pětkrát prezidentem země. Pouze však jen v jednom volebním období mohl dokončit svůj mandát. V roce 1972, během 5. prezidentského období Velasca, zorganizoval generál Guillermo Rodrigo Lara státní převrat. Vojenská junta byla pak u moci až do roku 1978, kdy bylo schváleno referendum, kterým se svolávaly nové demokratické volby. V těchto volbách zvítězil s velkým náskokem Jaime Roldós a stal se 10. srpna 1979 prezidentem. Ani on však nemohl dokončit svůj mandát, neboť zahynul při tragickém leteckém neštěstí v roce 1981. Nahradil jej stávající viceprezident, Osvaldo Hurtado. Po Hurtadovi, nastoupila na prezidentský post nová hlava státu, kterou byl Leon

Febrés Cordero, který jako první vládl celé volební období od roku 1984 až do roku 1988. Vlády se tenkrát ujala pravicová sociálně křesťanská strana. Do dnešní doby je Febres Cordero jednou z nejvlivnějších a nejmocnějších politických osobností Ekvádoru.

Sociální demokracie pod vedením Rodriga Borjy a pravicového politika, Sixto Duran Ballena vládla v Ekvádor od roku 1988 až do roku 1996 a tato etapa byla svědkem mnohých reforem týkajících se privátních a zahraničních investic.

V roce 1996 se stal prezidentem populistu Abdalá Bucaram, který však nevydržel déle jak šest měsíců a byl parlamentem svržen pro „mentální nezpůsobilost“. Jednalo se o jediné možné řešení, které v té době ústava povolovala, aby mohl být prezident bez státního převratu, svržen. Bylo to vyústění lidových nepokojů, které vyjádřili nespokojenost s velmi netradičním způsobem vládnutí populisty Bucarama. Vlády se tenkrát ujala viceprezidentka Rosalia Arteaga, která však u moci přetrvávala jen několik hodin, než se parlament usnesl na tom, že bude prezidentskou funkci dočasně pověřen tehdejší předseda parlamentu, Fabián Alarcón. Prozatímní prezident byl ve funkci až do 10. srpna 1998.

Zastánce středního proudu, Jamil Mahuad, který vládl méně než 2 roky, musel čelit jedné z nejtěžších finančních krizí v historii země, která vyvrcholila krachem hlavních ekvádorských bank a vynutila zásadní změnu v ekvádorské ekonomice, kterou byla dolarizace (9. ledna 2000) a zrušení „sucre“ jako místní měny. Jednou z nejméně populární akcí, které dolarizaci doprovázely, byly i tak zvané bankovní prázdniny, kdy veškeré místní banky byly na dobu jednoho týdne uzavřeny. Také všem Ekvádorcům byly na dobu jednoho roku zmrazené veškeré úspory a díky dolarizaci valná většina spořitelů přišla o všechno, neboť místní měna byla prakticky znehodnocena.

21. ledna 2000, vojenský puč vedený plukovníkem Luciem Gutierrezem svrhl Mahuada. Vojenský převrat byl mocně podporován původním obyvatelstvem, zejména indiánským hnutím, které se bránilo novému ekonomickému systému.

Prezidentem byl tenkrát jmenován stávající viceprezident, Gustavo Noboa, který byl ve funkci až do 15. ledna 2003 s tím, že dolarizace byla zachována a zůstal i parlament.

Vůdce vojenského převratu Gutierrez, který skončil ve vězení se stal po propuštění novým politickým vůdcem a vyhrál prezidentské volby v roce 2003, díky podpoře populárních sektorů země a díky svým proslovům vyzývajícím k totální změně. Během jeho vlády došlo k mírné ekonomické stabilitě díky tvrdé fiskální politice a snaze o znovuotevření ekvádorské ekonomiky. I Gutierrez byl 20. dubna 2005 svržen kongresem, neboť se pokusil intervenovat protiústavně u nejvyššího soudu. Obyvatelé hlavního města,

Quita, podpořili stávajícího viceprezidenta, Alfreda Palacia, lékaře, který byl v prezidentském úřadu až do ledna 2007.

V roce 2007 se stal novým, již 57. Ekvádorským prezidentem mladý, začínající politik, ekonom a bývalý ministr financí, Rafael Correa. Jeho levicové smýšlení i netradičně vedená volební kampaň přesvědčilo více jak 70% voličů o budoucí vládě. Correa, silně podporován střední vrstvou, velký přítel diktátora Cháveze a obdivovatel Fidela Castra je prezidentem do dnešního dne. Jeho pozice je dnes o to silnější, neboť dokázal prosadit referendum o nové ústavě a v září roku 2008 zvítězilo referendum, které nově vytvořenou ústavu schválilo.

Politická nestabilita je značným problémem, který brání dalšímu rozvoji země. Dalším závažným problémem je korupce v politické i nepolitické sféře. Podle průzkumu, který realizovala organizace Transparency International v roce 2007 o vnímání korupce, se Ekvádor umístil na 150. místě z celkem 179 zemí. Na stejné pozici se umístily země jako například Kongo nebo Zimbabwe.

1.3. Ekonomická charakteristika

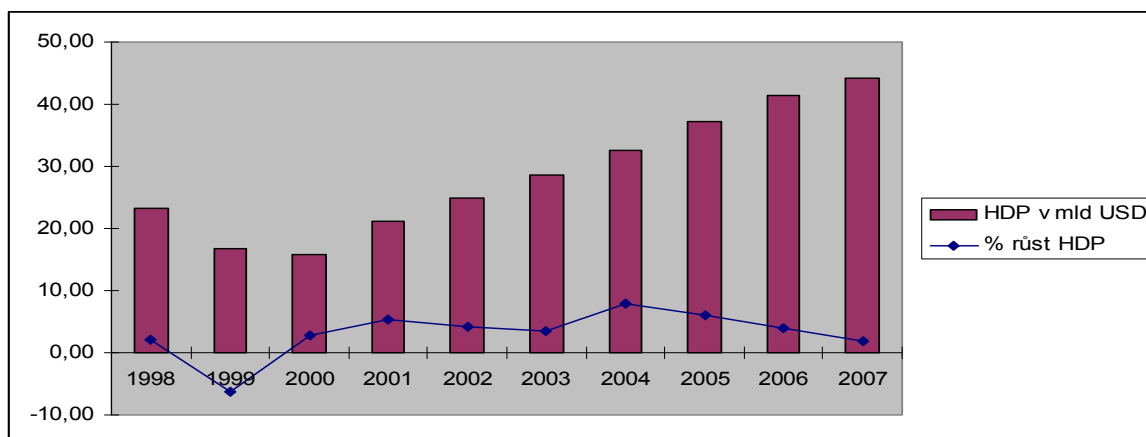
HDP v roce 2007 dosáhl 44,18 miliard USD, je to zhruba 3335 USD na osobu¹⁶, což Ekvádor řadí do středně nižších příjmových skupin (podle členění Světové banky).

Z grafu č. 4 je vidět největší pokles HDP v roce 1999 o více jak 6 %, což je období ekonomické krize a rok před dolarizací. Dolarizace stabilizovala ekonomiku a od roku 2000 následuje růst HDP až do roku 2004, kdy HDP začne opět meziročně klesat.

¹⁶ IMF:

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2008/02/weodata/weorept.aspx?sy=2004&ey=2008&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=248&s=NGDPD%2CNGDPDPC%2CPPPGDP%2CPPPPC%2CLP&grp=0&a=&pr.x=87&pr.y=5>

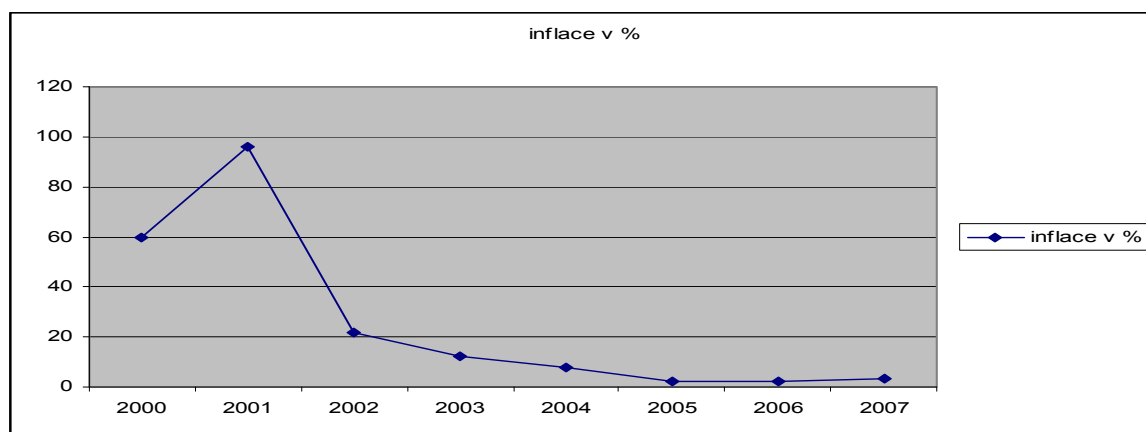
Graf 4: Vývoj HDP a procentní růst HDP v letech 1998 - 2007

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z BCE a WB¹⁷

Vysoká inflace byla vždy závažným problémem ekvádorské ekonomiky a jeden z důvodů dolarizace byla hyperinflace. Po zavedení amerického dolaru se však tento problém překonal a dnes inflace dosahuje jednociferných hodnot. Kritici dolarizace však říkají, že nízká inflace je způsobena vyšší cenou ropy a remitencemi imigrantů¹⁸. Následuje graf č. 5, kde je vidět vývoj inflace v letech 2000 až 2007.

Graf 5: Vývoj inflace v letech 2000 - 2007

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z <http://www.indexmundi.com/g/g.aspx?c=ec&v=71>

¹⁷ <http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm> a http://ddp-ext.worldbank.org/ext/ddpreports/ViewSharedReport?&CF=&REPORT_ID=9147&REQUEST_TYPE=VIEWADVANCED&HF=N/CPProfile.asp&WSP=N

¹⁸ HLAVIČKOVÁ, V.: Panorama latinoamericano, Praha, Oeconomica, 2007

Státní zadluženost činila v roce 2007 33, 1 % HDP a zahraniční dluh činil 17,120 mld. USD¹⁹, což je téměř 39 % HDP. Zadluženost také patří mezi problémy, které brání dalšímu rozvoji, jelikož 42, 5 % všech státních výdajů jdou právě na splácení dluhů a úroků.²⁰

Dále následuje rozbor odvětvové struktury a zahraničního obchodu.

1.3.1. Odvětvová struktura

Zemědělství

Zemědělství tvoří spolu s ropným průmyslem nejvýznamnější odvětví. Vytváří 7 % HDP²¹ a zaměstnává 8 % z celkově zaměstnaných²², i když se uvádí, že až 87 % všech zaměstnaných se zabývá právě zemědělstvím, ať už produkcí, obchodem či vývozem. Nejvýznamnější položkou jsou banány, aktivity okolo banánů tvoří největší zdroj zaměstnanosti. Ekvádor je navíc největším světovým vývozcem a druhým největším producentem banánů²³.

Další významné zemědělské produkty jsou třtinový cukr, rýže, brambory, kukuřice, sója, juka, pomeranče, manga, mléko, kakao a bavlna. Dále se produkuje vepřové a hovězí maso a důležitý je také rybolov, především krevety.

Průmysl

Průmysl vytváří 35 % HDP²¹ a zaměstnává 21%²² ekonomicky aktivního obyvatelstva. Klíčová je těžba ropy, která představuje 40 % vývozu a ropovod surové ropy je 960 km dlouhý. Ekvádor produkuje okolo 500 tisíc barelů za den.

Další významné sektory průmyslu jsou potravinový zpracovatelský průmysl (ryby a mořské plody, tropické ovoce a zelenina, banány, káva, kakao a výroba nápojů), textilní průmysl a zpracování papíru a minerálů.

¹⁹ <http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ec.html>

²⁰ Údaj z roku 2006, vlastní výpočty na základě dat z

<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm>

²¹ <http://ddp->

ext.worldbank.org/ext/ddpreports/ViewSharedReport?&CF=&REPORT_ID=9147&REQUEST_TYPE=VIEWADVANCED&HF=N/CPPProfile.asp&WSP=N

²² http://hdrstats.undp.org/countries/data_sheets/cty_ds_ECU.html

²³ HLAVÍČKOVÁ, V.: Panorama latinoamericano, Praha, Oeconomica, 2007

Služby

Služby tvoří 58 % HDP²¹ a zaměstnávají 70 %²² ekonomicky aktivního obyvatelstva. Sem patří především obchod, hotelnictví, cestovní ruch, bankovníctví a doprava. V posledních letech se začala rozvíjet tzv. ekoturistika.

1.3.2. Zahraniční obchod

V tabulce č. 2 je vidět vývoj obchodní bilance v letech 1997 - 2006. Je zde vidět, že každý rok hodnota vývozu i dovozu roste. V posledních letech je obchodní bilance spíše aktivní.

Tabulka 2: Obchodní bilance - vývoz, dovoz a saldo

	Vývoz	Dovoz	SALDO
1997	5 264 363	4 520 051	744 312
1998	4 203 049	5 109 930	-906 882
1999	4 451 084	2 736 902	1 714 182
2000	4 926 627	3 400 952	1 525 674
2001	4 678 437	4 936 034	-257 597
2002	5 036 121	5 953 426	-917 305
2003	6 222 693	6 228 312	-5 619
2004	7 752 891	7 554 615	198 277
2005	10 100 031	9 549 362	550 669
2006	12 658 130	11 201 555	1 456 575

Zdroj: vlastní výpočty na základě ročenky BCE²⁴, údaje jsou v cenách FOB a tis. USD

V následující části bude rozebrán vývoz a dovoz podle komoditní a teritoriální struktury.

Vývoz

V tabulce č. 3 se potvrzuje důležitost primárního sektoru pro ekvádorskou ekonomiku, kdy 77,50 % všech vývozů jsou právě komodity z tohoto sektoru a to zejména ropa, která tvoří přes polovinu všech vývozů. Na druhém místě jsou již zmiňované banány, Ekvádor je největší dodavatel banánů do EU a druhý největší do USA²⁵.

²⁴<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm>

²⁵HLAVÍČKOVÁ, V.: Panorama latinoamericano. Praha, Oeconomica, 2007

Tabulka 3: Komoditní rozdělení vývozu v roce 2006

VÝVOZ V ROCE 2006: 12 658 130 tis. USD	100 %
1. Primární sektor celkem	77,50%
Z toho nejvíce:	
Ropa	54,74%
Banány	9,58%
Krevety	4,60%
Květiny	3,53%
2. Sekundární sektor celkem	22,14%
Z toho nejvíce	
Potraviny	8,40%
ropné deriváty	4,82%
manufaktura kovů	4,60%

Zdroj: vlastní výpočty na základě ročenky BCE

V tabulce č. 4 je vidět, že většina ekvádorských vývozů zůstává na americkém kontinentě a jen necelých 15 % míří do Evropy. Ze všech vývozů, více jak polovina míří do USA a 16,35 % do Andského společenství.

Tabulka 4: Teritoriální rozdělení vývozu v roce 2006

Vývoz dle lokality v r.2006		
Amerika celkem		81,37%
Z toho nejvíce	USA	53,57%
	Peru	8,19%
	Kolumbie	5,58%
	Chile	4,37%
	Panama	2,66%
	Venezuela	2,51%
	Guatemala	1,54%
	CAN celkem	16,35%
Evropa celkem		14,80%
Z toho nejvíce	Itálie	3,34%
	Země SNS	2,74%
	Španělsko	2,32%
	Německo	1,75%
	Nizozemí	1,58%
	Francie	0,86%
Asie celkem		3,51%
Z toho nejvíce	Singapur	1,54%
	Malajsie	0,97%
Afrika celkem		0,05%
Oceánie celkem		0,24%

Zdroj: vlastní výpočty na základě ročenky BCE

Dovoz

Největší podíl na celkovém dovozu – 24,58 %, měly suroviny a polotovary pro průmysl. Přes 20 % se na dovozu podílely paliva a 15,29 % dovozů tvořily stroje a zařízení. Zbytek je uveden v tabulce č. 5.

Tabulka 5: Komoditní rozdělení dovozu v roce 2006

DOVOZ V ROCE 2006: 11 201 555 tis. USD	100%
Suroviny a polotovary pro průmysl	24,58%
Paliva	20,68%
Stroje a zařízení	15,29%
Netrvanlivé spotřební zboží	13,36%
Trvanlivé spotřební zboží	9,71%
Dopravní stroje	9,59%
Suroviny a polotovary pro zemědělství	3,40%
Stavební materiály	2,99%

Zdroj: vlastní výpočty na základě ročenky BCE

Z tabulky č. 6 je vidět, že většina ekvádorských dovozů je z amerického kontinentu, nejvíce z USA a z Andského společenství. Na druhém místě jsou dovozy z Asie, především z Číny.

Tabulka 6: Teritoriální rozdělení dovozu v roce 2006

Dovoz dle lokality v r.2006		
Amerika celkem		68,85%
Z toho nejvíce	USA	23,41%
	Kolumbie	13,00%
	Brazílie	7,36%
	Chile	3,99%
	Panama	3,98%
	Venezuela	3,50%
	Argentina	3,31%
	Mexiko	3,04%
	CAN celkem	19,46%
Evropa celkem		11,32%
Z toho nejvíce	Německo	1,99%
	Itálie	1,41%
	Země SNS	1,27%
	Španělsko	1,21%
	Nizozemí	1,06%
	Belgie a Lucembursko	0,87%
Asie celkem		18,78%
Z toho nejvíce	Čína	6,53%
	Japonsko	3,84%
	Jižní Korea	3,69%
Afrika celkem		0,98%
Oceánie celkem		0,06%

Zdroj: vlastní výpočty na základě ročenky BCE

Nejdůležitějším obchodním partnerem jsou USA, míří tam téměř 54 % všech vývozu a odtud je 23 % všech dovozů. S USA má Ekvádor aktivní obchodní bilanci. S Evropou jako celek má také aktivní obchodní bilanci. Naopak pasivní obchodní bilanci má s asijským kontinentem, především s Čínou. Pasivní obchodní bilanci v roce 2006 měl Ekvádor také s Andským společenstvím národů, které jsou druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem.

2. ANDSKÉ SPOLEČENSTVÍ NÁRODŮ A VZTAHY EKVÁDORU S ČLENSKÝMI ZEMĚMI

Andské společenství národů je subregionální integrační seskupení v oblasti And a v současnosti je tvořeno čtyřmi členskými státy – Bolívií, Ekvádorem, Kolumbií, a Peru. Přidruženými státy jsou členové Mercosuru (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay) a Chile. Pozorovatelem je Mexiko a Panama. Hlavním cílem je vytvoření společného trhu.

Členské země spojuje především geografická blízkost (mapa č. 5), společná kultura, historie, jazyk a totožné cíle a výzvy do budoucna.

Kromě CAN je Ekvádor členem např.: WTO²⁶ od 21. ledna 1996, OSN od 21. prosince 1945 a přidružených organizací, OPEC²⁷ od listopadu 2007, Světové banky, SELA²⁸, ALADI²⁹, IADB, IMF³⁰ a další.

Mapa 5: Členské země CAN

Zdroj: http://www.comunidadandina.org/sai/mapa_america.html

²⁶ *World Trade Organization* – Světová obchodní organizace

²⁷ *Organization of the Petroleum Exporting Countries* – Organizace zemí vyvážejících ropu

²⁸ *Sistema Económico Latinoamericano y del Caribe* - Latinskoamerický hospodářský systém

²⁹ *Asociación Latinoamericana de Integración* - Latinskoamerický integrační společenství

³⁰ *International Monetary Fund* – Mezinárodní měnový fond

2.1. Vývoj Andského společenství národů³¹

Andskému společenství národů předcházela Andský pakt („Pacto Andino“), který byl vytvořen 26. května 1969 podpisem tzv. „Cartagenské dohody“. Zakladatelské země byly Bolívie, Chile, Ekvádor, Kolumbie a Peru a za hlavní cíl měly zlepšení životní úrovně obyvatelstva prostřednictvím ekonomické a sociální integrace a spolupráce. Venezuela přistoupila k Andskému paktu 13. února 1973 a naopak 30. října 1976, z důvodu komplikované vnitropolitické situace, integraci opustilo Chile. Bolívie a Ekvádor také po nějakou dobu opustily společenství, ale poté se vrátili, důvody byly vždy především politické.

V 70. letech zde vládl protekcionismus a byl zaveden tzv. „model substituce dovozu“, který měl prostřednictvím vysokých cel chránit domácí průmysl. 80. léta jsou považována jako ztracená dekáda, dlužnická krize postihla všechny země regionu a měla za následek stagnaci integračního úsilí.

V květnu roku 1987, bylo zřejmé, že zakládající dohoda byla velmi ambiciózní a nerealizovatelná, proto byla dohoda modifikována a byl podepsán tzv. „Quitský protokol“, který původní dohodu doplnil a byl více realistický.

K obnovení integračního úsilí dochází v 90. letech. Pokrokem je podepsání „smlouvy z La Pazu“ v roce 1990, kde se země dohodly o vytvoření zóny volného obchodu. Andské země již v roce 1993 vytvořily zónu volného obchodu, což pomohlo k vzájemnému obchodu. Každá země si však mohla stanovit max. 50 „citlivých položek“, na které by se smlouva nevztahovala po dobu dvou let. Zóna volného obchodu se netýkala automobilového průmyslu a zemědělství. Smlouvy se nezúčastnilo Peru, které uskupení opustilo v roce 1992.

Další významnou událostí byla tzv. „smlouva z Caracasu“ z roku 1991. Tato smlouva stanovila rok 1995 pro zavedení celní unie, také stanovila principy pro využívání vzdušného prostoru, tzv. „princip open – sky“. V roce 1995, Ekvádor, Kolumbie a Venezuela zavedly čtyřstupňový celní tarif (5 %, 10 %, 15 % a 20 %). Ekvádoru bylo umožněno 5 % snížení z úrovně celního tarifu. Bolívie si zachovala svůj dvojstupňový celní tarif (5 % a 10 %), ale přistoupila k celní unii. V roce 1995, Peru znovu přistoupilo k Andskému paktu, ale zachovalo si svoji celní strukturu.

³¹ Zpracováno podle ADAMCOVÁ, L.: *Regionální ekonomická integrace v Asii, Africe a Latinské Americe*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2001 a <http://www.comunidadandina.org/quienes/resena.htm>

V roce 1997, vstoupil v platnost tzv. „Trujillský akt“, který znovu reformuloval původní integrační cíle a modifikoval institucionální strukturu. Tento akt byl podepsán v roce 1996 a Andský pakt se přejmenoval na Andské společenství národů.

V roce 1998 začalo vyjednávání s Mercosurem o vytvoření zóny volného obchodu.

V roce 2002 byl schválen nový společný vnější tarif a v roce 2003 byla dokončena celní unie. Od tohoto roku začalo být zboží na území CAN ve volné cirkulaci a dovozy začaly podléhat společnému tarifu. Ve stejném roce byla podepsána smlouva s EU o hlubší spolupráci.

V prosinci roku 2004 byla oficiálně vytvořena Unie jihoamerických národů (UNASUR), která usiluje o jihoamerickou integraci po vzoru Evropské unie.

V roce 2005 byla uzavřena dohoda s Mercosurem a členské země tohoto integračního uskupení se staly přidruženými členy.

V roce 2006 Venezuela opustila CAN. Důvodem byl nesouhlas venezuelského prezidenta Huga Cháveze s podepsáním dohody o volném obchodu Kolumbie a Peru s USA.

2.2. Cíle Andského společenství národů a úroveň integračního procesu

Původní cíle, které vedly k vytvoření tehdejšího Andského paktu, jsou definovány v dohodě z Cartageny (rozhodnutí 563) v kapitole 1. Hlavním cílem byla „snaha o vyrovnaný a harmonický rozvoj všech členských států, zvyšování jejich ekonomického růstu prostřednictvím subregionální ekonomické integrace a vytvoření příznivých podmínek pro uskutečnění myšlenky společného trhu Latinské Ameriky s cílem stabilního růstu životní úrovně obyvatel celého regionu.“³² Také, snaha o snížení vnější zranitelnosti a o vylepšení vyjednávacích pozic členských států v mezinárodním ekonomickém kontextu, posílení subregionální solidarity a snížení rozdílů v rozvoji členských států.³³

CAN již dosáhlo zóny volného obchodu, poté celní unie a dnes je na cestě k dokončení dalšího stupně integrace, čímž je společný trh. Podle zasedání prezidentské rady v Ekvádoru v roce 1998, měl být společný trh dokončen do roku 2005, ale nebyl.

³² ADAMCOVÁ, L.: *Regionální ekonomická integrace v Asii, Africe a Latinské Americe*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2001

³³ Dohoda z Cartageny - rozhodnutí 563, dostupný z http://intranet.comunidadandina.org/IDocumentos/c_Newdocs.asp?GruDoc=14
http://intranet.comunidadandina.org/IDocumentos/c_Newdocs.asp?GruDoc=14

Existují však částečné prvky společného trhu. Společný trh je taková forma integrace, kde mezi členskými státy existuje volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob.

Současný stav společného trhu je následující:

- Volný pohyb zboží funguje od roku 1993, s Peru od roku 1997
- Služby se začaly upravovat prvně v roce 1991, při principu „open – sky“ a také byla schválena norma upravující dopravu cestujících na pozemních komunikacích. Základní rámec pro liberalizaci obchodu se službami byl schválen v roce 1998. Na liberalizaci služeb se v současnosti pracuje, zejména na službách v oblasti dopravy, komunikací a finančních služeb. V roce 2006 bylo přijato rozhodnutí 659, které potvrzuje snahu o liberalizaci služeb a označuje služby, které budou podléhat harmonizaci v sektorových dohodách.
- Na volném pohybu kapitálu se také pracuje, ten by měl být založen na harmonizaci bankovních a finančních standardů a spolupráci kapitálových trhů
- Volný pohyb osob byl podpořen v roce 2001, kdy bylo zavedeno opatření na volný pohyb turistů a zaveden tzv. Andský pas. Občanům a rezidentům postačí národní doklad totožnosti pro cestování do jiné členské země.

V roce 2003 byl schválen Andský nástroj pro pracovní migraci, který bude postupně umožňovat volný pohyb a pobyt osob v členských zemích za účelem práce.

2.3. Vztahy Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi

Vzájemné vztahy jednotlivých členských států se vyvíjeli v závislosti na momentální politické situaci v každé zemi a velmi podstatně ovlivňovali integrační snahy i vlády, které byly momentálně u moci. V následující analýze budou uvedeny podstatné události a okolnosti, které ovlivňovali vztah Ekvádoru k jednotlivým členským státům Andského společenství.

2.3.1. Ekvádor – Bolívie

Bolívie je jednou z nejméně rozvinutých zemí jižní Ameriky a je také jedinou členskou zemí CAN, která nemá přímé hranice s Ekvádorem.

Svým ekonomickým zaměřením se řadí mezi přední producenty a exportéry surovin, jako je cín, stříbro, měď, ale také plyn, zlato a stříbro. Jedním z hlavních zdrojů příjmů je i nelegální vývoz koky, která se pěstuje v Bolívii na zejména ilegálních plochách. Tento

status jednoho z hlavních producentů suroviny pro výrobu kokainu ji působí značné potíže ve vztahu k mnoha vyspělým ekonomikám světa, zejména pak vůči USA, které se snaží produkci koky likvidovat a tím nepřímo zasahují do politického vývoje této země. Z nedávné doby je ještě čerstvá aféra, kde hrozilo přerušení diplomatických vztahů mezi Bolívií a USA a dokonce byli odvoláni oba velvyslanci ze svých diplomatických působišť. Tato situace přetrvává i dnes a je přímým důsledkem vlády současného prezidenta Evo Moralese, který je velkým obdivovatelem venezuelského diktátora Cháveze a svým levicovým zaměřením tvoří společně s Chávezem a současným ekvádorským prezidentem, Rafaelem Correu takzvanou linii „socialismu 21 století“. Na důkaz podpory bolivijské vlády, Chávez vykázal i amerického velvyslance z Caracasu a odvolal venezuelského velvyslance z USA. Podporu bolivijské vládě vyjádřil samozřejmě i ekvádorský prezident Correa, jehož je Chávez velkým učitelem. V tomto duchu se odvíjí i bilaterální vztahy mezi Bolívií a Ekvádorem.

Prezident Evo Morales byl společně s Chávezem čestným hostem při tak zvaném indiánském jmenování presidenta Ekvádoru, když den před oficiální inaugurací ekvádorského presidenta se konalo jmenování prezidenta v jedné z andských indiánských komunit na území Ekvádoru. Celá akce probíhala ve znamení tradičního indiánského folkloru a proslovy byly vedeny v kečuánštině, kterou oba prezidenti, jak bolivijský (ten je indiánského původu) tak i ekvádorský (ten žil více jak rok během svých studií v jedné z indiánských komunit) velmi dobře ovládají.

Jedním z hlavních rozporů mezi Bolívií a Ekvádorem je otázka spolupráce CAN s EU a s jednotlivými evropskými zeměmi. Bolivijský prezident prosazuje levicové náhledy na tuto spolupráci a tvrdí, že společně se silným indiánským obyvatelstvem dosáhne spolupráce bez volného obchodu, bez privatizace základních služeb a bez registrace intelektuálního vlastnictví. V současné době je Ekvádor prezidentskou zemí CAN a zahájil bilaterální jednání s EU, což do určité míry narušilo dosud harmonické vztahy mezi oběma zeměmi.

2.3.2. Ekvádor - Peru

Peru je třetí největší stát jihoamerického kontinentu a sousedí s Bolívií, Brazílií, Chile, Kolumbií a Ekvádorem. Více jak polovinu peruánské populace tvoří potomci Inků, žijících v Andách. Peru má nesporné nerostné bohatství, ale také významné sociální problémy a patří k chudším zemím jižní Ameriky.

Vzájemné vztahy Ekvádoru se svým jižním sousedem byly historicky ovlivněny zejména již zmiňovaným válečným konfliktem v letech 1941 – 1942. Důvodem tohoto válečného teritoriálního sporu bylo území na horním toku Amazonky, které bylo strategické zejména s ohledem na splavnost řeky Amazonky až k deltě Amazonky u Atlantického oceánu. Dalším motivem válečného konfliktu bylo i nerostné bohatství, které se na tomto území nachází. Díky této válce Peru získalo více jak 200.000 km² ekvádorského území a nové teritoriální nároky byly mezinárodně uznány v roce 1942 podepsáním tzv. „Protokolu z Ria de Janeiro“. Ekvádor nově vytýčené hranice nikdy neuznal a argumentoval tím, že nová hranice je díky nepřístupnosti terénu „nevykonatelná“. Faktem je, že díky této válce Ekvádor přišel o přístup k řece Amazonce a o přímou hranici s Brazílií. Řeka Amazonka byla předmětem i dalších menších, ale neúspěšných, válečných sporů v letech 1981 a 1995. K urovnání vzájemných vztahů došlo až za vlády peruánského presidenta Alberta Fujimoriho a ekvádorského Jamila Mahuada, kdy po dlouhých vyjednáváních v roce 1998 podepsali definitivní smír, i když Ekvádor tak o své bývalé území touto mírovou smlouvou definitivně přišel. Ekvádorští opoziční politici nemohou tehdejšímu prezidentovi podpis smlouvy zapomenout, neboť tvrdí, že před podepsáním smlouvy mělo být o tomto vyhlášeno referendum a smlouva nebyla odsouhlasena ani ekvádorským parlamentem. Podpis smlouvy prezidentem Mahuadem je jedním z důvodů jeho nynějšího zahraničního exilu. Slabou náplastí na ztrátu území bylo peruánské „mírové“ gesto, kdy Ekvádoru přiznal území uvnitř Peru o rozloze 1km², které nese název po indiánském hrdinovi z kmene shuarů a jmenuje Tiwintza.

Teprve až po podpisu mírové smlouvy z roku 1998 se vzájemné vztahy normalizovaly a postupně vznikala spolupráce na poli ekonomickém, kulturním i sportovním. Současné vztahy mezi oběma státy jsou celkem normální, i když peruánský prezident Alan García nesdílí nové levicové záměry ekvádorské vlády. Díky dolarizaci ekvádorské ekonomiky hledá na území Ekvádoru práci mnoho peruánských přistěhovalců, které úspory v dolarech zhodnocují na černém trhu v Peru. Efekt dolarizace v Ekvádoru se samozřejmě projevuje i v čilém pohraničním obchodování a k pašování produktů, po kterých je díky pohyblivému kurzu peruánského solu vůči dolaru velká poptávka.

2.3.3. Ekvádor – Kolumbie

Kolumbie je jediná země jižní Ameriky, která má pobřeží Atlantického i Tichého oceánu. Ve světě je velmi uznávána kolumbijská káva a Kolumbie má i naleziště nerostných surovin, jako je nikl, platina a síra. Jako producent elektrické energie je země soběstačná a část elektrické energie vyváží i do Ekvádoru.

Politika současného presidenta Alvara Uribeho se projevuje velmi tvrdým vojenským přístupem k řešení vnitropolitické situace a otevřeným ozbrojeným bojem proti gerile FARC³⁴ a ELN³⁵, s důrazem na dodržování lidských práv a bojem proti obchodu s drogami. V boji proti obchodu s drogami má Kolumbie i oficiální podporu od USA, včetně podpory finanční a logistické. Prezident Uribe se otevřeně hlásí k boji proti rebelům z řad ultralevicových ozbrojených skupin a v poslední době se začínají projevovat první výsledky.

Vztahy mezi Kolumbií a Ekvádorem byly vždy velmi vstřícné a i obchodní vztahy se vždy vyvíjeli na velmi solidní bázi. Stejně jako u sousedního Peru se i vůči Kolumbii projevil efekt dolarizace ekvádorské ekonomiky a ještě více jak v případě Peru se kolumbijské emigranti stěhují za prací do Ekvádoru, kde sice mzdy nejsou příliš vysoké, ale díky směnnému kurzu dolaru vůči kolumbijskému pesu, Kolumbijci vydělávají více než doma. Volný pohyb občanů mezi oběma zeměmi má však i velmi negativní důsledky, neboť v pohraničních pásmech se na území Kolumbie pohybuje guerilla, jejíž přítomnost na území Ekvádoru je nežádoucí. Prvním vážným konfliktem mezi oběma zeměmi byl ekvádorský nesouhlas s leteckými fumigacemi kolumbijské vlády, která se za ekonomické podpory USA snažila práškováním eradikovat velké plochy nelegálních kokových plantáží, které se nacházeli v pohraničním pásmu s Ekvádorem. Ekvádorská vláda si stěžovala, že chemikálie, poškozují zemědělské plodiny ekvádorských zemědělců a jsou původcem závažných kožních onemocnění místních obyvatel. Kolumbie celou dobu tvrdila, že fumigace probíhají jen na území Kolumbie a že je tedy nemožné, aby poškozovali obyvatele Ekvádoru. Navíc chemikálie používané k práškování údajně nejsou zdravotně závadné a neměly by poškozovat ani ekvádorskou flóru a faunu. Ekvádor tento spor prezentoval i u mezinárodního tribunálu a na sporné území byla vyslána řada mezinárodních odborníků k posouzení celé záležitosti.

Posledním a nejzávažnějším konfliktem, který vyústil až k přerušení diplomatických vztahů mezi Ekvádorem a Kolumbií, byl vstup kolumbijských vojsk na

³⁴ *Fuerzas armadas revolucionarias de Colombia* - revoluční ozbrojené síly

³⁵ *Ejército de liberación nacional* - národně osvobozenecská fronta

území Ekvádoru a zabití údajných narkotrafikantů, mezi nimiž však byli i civilní ekvádorští obyvatelé. Ekvádor požadoval vysvětlení a omluvu a president Uribe celou záležitost obrátil proti Ekvádoru s tvrzením, že Ekvádorci žijící u hranic s Kolumbií, spolupracují s gerilou a pokud byli zavražděni, tak se to stalo na území Kolumbie. Celá záležitost je stále velmi živá a do dnešního dne jsou vzájemné vztahy mezi Ekvádorem a Kolumbií touto aférou velmi poškozeny.

3. POSTAVENÍ EKVÁDORU V ANDSKÉM SPOLEČENSTVÍ NÁRODŮ

Ekvádor je nejmenší zemí Andského společenství národů, jeho rozloha tvoří jen 7,45 % z celkové rozlohy CAN. Ostatní členské země jsou téměř čtyřikrát větší, každá země má kolem 30 % z celkové rozlohy CAN.

Podle počtu obyvatel, je Ekvádor na předposledním místě a má 14,23 % obyvatel z celkové populace CAN. Méně obyvatel má jen Bolívie, pouhých 10,28 % z celkového obyvatelstva CAN. Nejvíce obyvatel má Kolumbie, téměř polovina obyvatel CAN jsou právě Kolumbijci. Tabulka č. 7 shrnuje výše uvedeno.

Tabulka 7: Srovnání zemí CAN podle počtu obyvatel a rozlohy

ZEMĚ	POPULACE (v mil. obyvatel)		ROZLOHA (v km ²)	
Bolívie	9 827	10,28 %	1 098 580	28,86 %
Kolumbie	43 926	45,96 %	1 138 910	29,92 %
Ekvádor	13 605	14,23 %	283 560	7,45 %
Peru	28 221	29,53 %	1 285 220	33,77 %
CAN celkem	95579		3806270	

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z

<http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf> a

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2147.html>

3.1. Srovnání Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi z hlediska ekonomického

Z hlediska HDP se Ekvádor nachází na třetím místě. Největší HDP má Kolumbie, nejmenší naopak Bolívie. Tato skutečnost je uvedena v tabulce č. 8. HDP Andského společenství bylo v roce 2007 zhruba 349 miliard USD.

Tabulka 8: HDP členských zemí CAN v roce 2007

ZEMĚ	HDP v mld. USD
Bolívie	13,12
Kolumbie	171,98
Ekvádor	54,347
Peru	109,09
CAN celkem	348,537

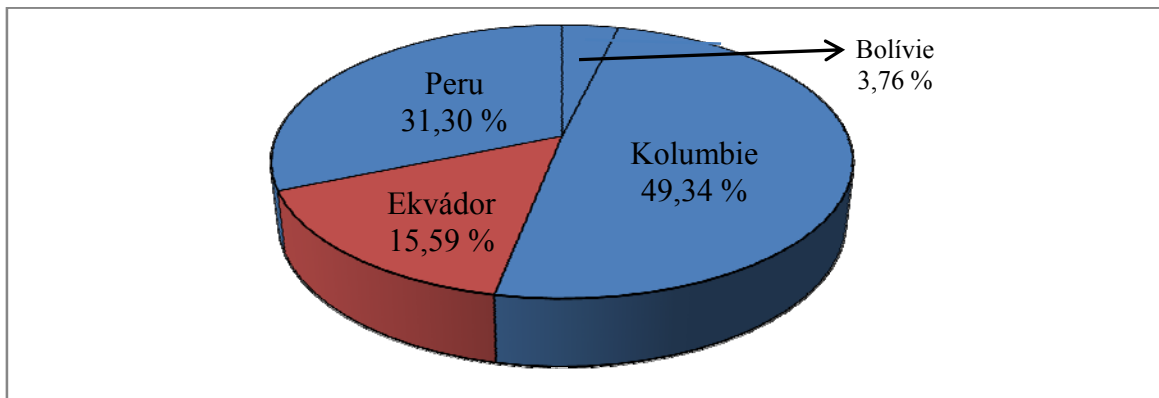
Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z WB³⁶

³⁶<http://ddp->

ext.worldbank.org/ext/ddpreports/ViewSharedReport?&CF=&REPORT_ID=9147&REQUEST_TYPE=VIEWADVANCED&HF=N/CPProfile.asp&WSP=N

V grafu č. 6 je uvedeno, kolika procenty se členské země podílely na tvorbě tohoto HDP. Ekvádor tvořil 15,59 %.

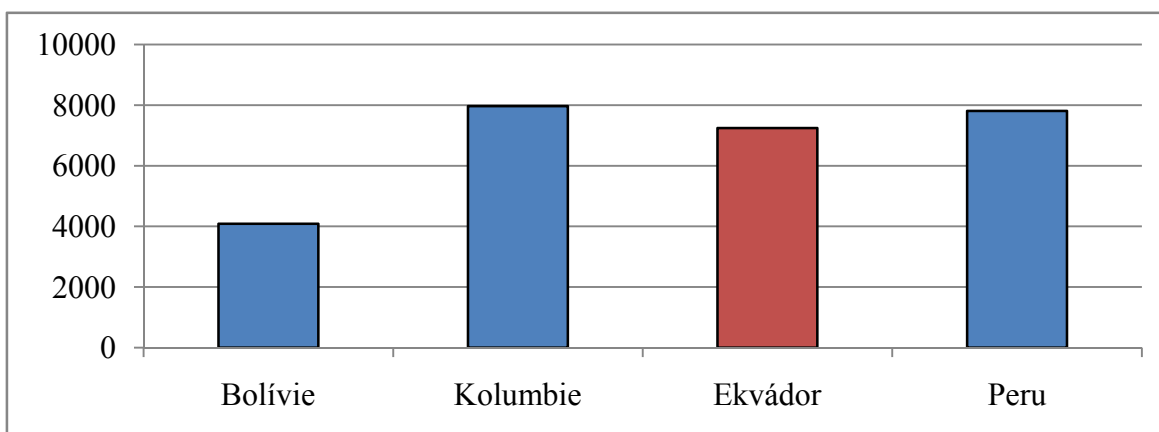
Graf 6: Složení HDP CAN

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z WB

Jelikož členské země CAN mají různou rozlohu a mají velmi rozdílný počet obyvatel, větší vypovídací hodnotu nežli HDP má HDP na obyvatele. Podle členění Světové banky, se všechny čtyři země řadí mezi země se středně nižšími příjmy³⁷. Jak je uvedeno v grafu č. 7, v závislosti na HDP na obyvatele v paritě kupní síly, se Ekvádor v roce 2007 umístil opět na třetím místě za Kolumbií a Peru. V tomto případě však rozdíl není tak značný, všechny tři země mají HDP v paritě kupní síly nad 7 000 USD na obyvatele. Přesněji řečeno, v roce 2007 dosáhly následujících hodnot: Kolumbie 7 968 USD, Peru 7 809 USD a Ekvádor 7 242 USD. Bolívie dosahovala 4 084 USD.

Graf 7: HDP/obyvatele v paritě kupní síly v roce 2007 (v USD)

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z <http://www.imf.org/external/data.htm>

³⁷<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/DATASTATISTICS/0,,contentMDK:20421402~pagePK:64133150~piPK:64133175~theSitePK:239419,00.html>

Dalším důležitým ekonomickým ukazatelem je tempo růstu HDP. Z tabulky č. 9 je vidět, že v letech 2004 a 2005 Ekvádor dosahoval relativně vysokého růstu, v roce 2004 dokonce 8 %, což bylo vyšší než průměrné tempo růstu HDP Andského společenství jako celku. V letech 2006 a 2007 se tento růst zpomalil a dokonce byl nejmenší ze všech členských zemí, 3,9 % v roce 2006 a 2,7 % v roce 2007. V posledních dvou letech, nejvíce rostla ekonomika Kolumbie a Peru a to v průměru o 7 % - 9 % ročně. Dokonce ekonomika Bolívie v letech 2006 - 2007 rostla rychleji než ta ekvádorská.

Tabulka 9: Tempo růstu HDP členských zemí CAN v letech 2004 - 2007

ZEMĚ	Tempo růstu HDP (v %)			
	2004	2005	2006	2007
Bolívie	4,2	4,4	4,8	4,6
Kolumbie	4,7	5,7	7,0	8,2
Ekvádor	8,0	6,0	3,9	2,7
Peru	5,0	6,8	7,7	8,9
CAN celkem	5,3	6,1	6,7	7,5

Zdroj: <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf>

Jak již bylo zmíněno v kapitole 1, Ekvádor již nemá takové problémy s inflací. Z tabulky č. 10 je vidět, že ve srovnání s ostatními členy CAN, Ekvádor patří mezi země s nejnižší inflací. V letech 2004 – 2007, inflace v Ekvádoru byla vždy pod průměrem zemí CAN. V roce 2004 a 2007 byla dokonce nejnižší. Ve sledovaném období, nejvyšší inflaci měla Bolívie.

Tabulka 10: Inflace v členských zemích CAN v letech 2004 - 2007

ZEMĚ	Inflace (v %)			
	2004	2005	2006	2007
Bolívie	4,6	4,9	5,0	11,7
Kolumbie	5,5	4,9	4,5	5,7
Ekvádor	1,9	3,1	2,9	3,3
Peru	3,7	1,4	1,2	4,9
CAN celkem	4,4	3,6	3,3	5,7

Zdroj: <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf>

Co se týče PZI, v roce 2006 jich nejvíce registruje Peru. Ekvádor se umístil na třetím místě, PZI činily 1 983 mil. USD. Nejméně se investovalo v Bolívii a to o dost, PZI činily pouhých 102 mil. USD. Důvodem tak malého objemu zahraničních investic

v Bolívii jsou nedostatečné právní záruky pro zahraniční investory, neboť současná vláda prezidenta Moralese usiluje o levicovou politiku, tak zvaného socialismu 21. století.

Tabulka 11: PZI v členských zemích CAN v roce 2006 v mil. USD

Bolívie	102
Kolumbie	2 448
Ekvádor	1 983
Peru	2 759
CAN Celkem	7 292

Zdroj: http://www.comunidadandina.org/estadisticas/documentos_indicadores.htm

V tabulce č. 12 jsou uvedeny celkové hodnoty vývozu, dovozu a sald obchodních bilancí členských zemí CAN z roku 2007. V daném roce, jedinou zemí s pasivní obchodní bilancí byla Kolumbie. Peru dosahovalo nejvyššího rozdílu mezi vývozem a dovozem.

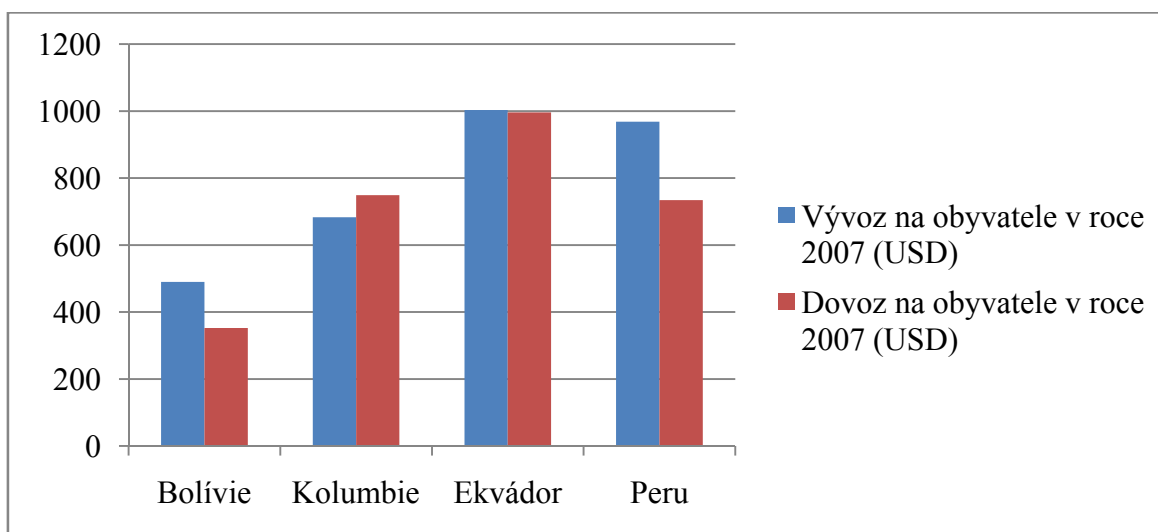
Tabulka 12: Vývoz, dovoz a saldo obchodní bilance členských zemí CAN v roce 2007 v tis. USD

	Vývoz celkem	Dovoz celkem	Saldo obchodní bilance
Bolívie	4 814 032	3 456 995	1 357 037
Kolumbie	29 987 428	32 897 020	-2 909 592
Ekvádor	13 648 794	13 546 704	102 090
Peru	25 777 029	21 107 451	4 669 578
CAN celkem	74 227 283	71 008 170	3 219 113

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z <http://www.comunidadandina.org/estadisticas/SGde215.pdf>

Co se týče vývozu a dovozu na počet obyvatel, Ekvádor dosáhl nejvyšších hodnot u obou. Vývoz v roce 2007 činil 1 003 USD na obyvatele a dovoz byl 996 USD na obyvatele. Naopak nejmenší vývoz a dovoz na obyvatele měla Bolívie. V grafu č. 8 je toto znázorněno.

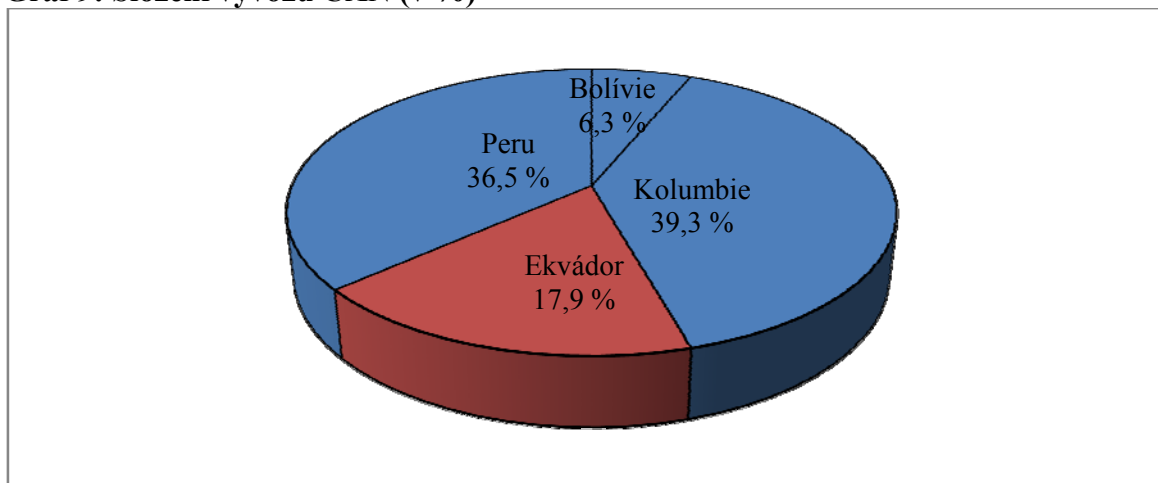
Graf 8: Vývoz a dovoz na obyvatele v členských zemích CAN

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf>

V grafu č. 9 je vidět kolika procenty se každá členská země CAN podílela na celkovém vývozu. Ekvádorský vývoz tvořil 17,9 % z celkového vývozu CAN v roce 2007. Největší podíl na vývozu CAN měla Kolumbie, nejmenší pak Bolívie.

Graf 9: Složení vývozu CAN (v %)

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf>

Poslední tabulka této podkapitoly (tabulka č. 13), ukazuje kolika procenty se každý odvětví podílí na tvorbě HDP v každé zemi. Je zde vidět, že ve všech členských zemích má největší podíl na tvorbě HDP sektor služeb a to nad 50 %.

Tabulka 13: Podíl zemědělství, průmyslu a služeb na tvorbě HDP v členských státech CAN

ZEMĚ	Podíl zemědělství na HDP (v %)	Podíl průmyslu na HDP (v %)	Podíl služeb na HDP (v %)
Bolívie	14	32	54
Kolumbie	11	29	60
Ekvádor	7	35	58
Peru	6	35	59

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z <http://www.imf.org/external/data.htm>

3.2. Srovnání Ekvádoru s ostatními členskými zeměmi z hlediska sociálního

Sociální hledisko je velmi důležité pro rozvoj země. Stejně jako v Ekvádoru i v ostatních členských zemích CAN je stále velká chudoba a nerovnoměrné rozdělování příjmů. Veřejné zdravotnictví a školství nejsou na moc dobré úrovni a na soukromé nemá většina obyvatel dostatek peněžních prostředků. Země mají problémy i se systémy důchodového, sociálního a zdravotního pojištění.

Jak ukazuje tabulka č. 14, kromě Bolívie je průměrná délka života celkem vysoká a připomíná vyspělé země. Ekvádor má ze všech členských zemí nejdelší průměrnou délku života při narození a to 75 let.

Problémem však je kojenecká úmrtnost, která souvisí především s nedostatečnou lékařskou péčí a špatnými hygienickými podmínkami. Kojenecká úmrtnost v Ekvádoru je sice nižší než průměr CAN, ale tento průměr poměrně dost zvyšuje Bolívie, která má kojeneckou úmrtnost nejvyšší a to 53,6 kojenců na 1000 narozených. V ostatních členských zemích je kojenecká úmrtnost poloviční.

Gramotnost v těchto zemích není úplná a je zde ještě dost negramotných. Největší gramotnost má Kolumbie a Ekvádor, nejvíce negramotných pak Bolívie a Peru.

Tabulka 14: Průměrná délka života, kojenecká úmrtnost a procent gramotných obyvatel v členských zemích CAN

	Průměrná délka života (v letech)	Kojenecká úmrtnost (na 1000 narozených)	Gramotnost
Bolívie	65	53,6	86,7%
Kolumbie	74	22,1	92,8%
Ekvádor	75	22,1	91,0%
Peru	71	23	87,7%
CAN CELKEM	72	25,6	

Zdroj: <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf> a <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2103.html>

Dalším zajímavým ukazatelem je čistá míra migrace, tedy rozdíl imigrantů a emigrantů. V této oblasti mají všechny členské země negativní hodnotu. Ekvádor však dosahuje nejvyšší hodnotu, z každých 1000 obyvatel jich emigruje 7,98. I přes tuto negativní čistou mírou migrace, mají všechny země kladný populační růst, Ekvádor však nejnižší. Populační růst souvisí také s počtem narozených dětí. V roce 2005 byl v CAN počet dětí na ženu 2,7 dětí. V této oblasti je trend klesající, v roce 1970 tato hodnota byla 6 dětí a v roce 1990 to bylo 3,6 dětí na ženu.³⁸

Tabulka 15: Čistá míra migrace a populační růst v členských zemích CAN

	Čistá míra migrace (počet migrantů na 1000 obyvatel)	Populační růst
Bolívie	-1,14	1,38%
Kolumbie	-0,28	1,41%
Ekvádor	-7,98	0,94%
Peru	-0,97	1,26%

Zdroj: <https://www.cia.gov>

Dalším důležitým ukazatelem v sociální oblasti je chudoba. Tabulka č. 16 uvádí výsledky průzkumu UNDP v letech 1990 – 2004 o podílu obyvatel žijících pod hranicí národní chudoby. Tento průzkum ukázal, že téměř polovina obyvatel CAN žije pod hranicí chudoby. Nejvyšší hodnoty dosáhla Kolumbie s Bolívií, naopak Ekvádor dosáhl nejmenší hodnoty a to 46 %.

³⁸ <http://intranet.comunidadandina.org/Documentos/DEstadisticos/SGde231.pdf>

Tabulka 16: Procento obyvatel žijících pod hranicí národní chudoby v členských zemích CAN

Bolívie	62,7%
Kolumbie	64,0%
Ekvádor	46,0%
Peru	53,1%

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z <http://hdrstats.undp.org>

3.3. Obchod v rámci CAN³⁹

V období 1969-2007, celkový obchod v rámci společenství rostl meziročně v průměru o 13 %. V roce založení Andského paktu, celkový obchod mezi zeměmi CAN činil 53 miliónů USD, na konci roku 2007 tato částka byla 5 858 milionu USD. Nutno však zmínit, že 42 % všech vývozu tvoří jen 15 produktů.

Jak je uvedeno v tabulce č. 17, ekvádorský obchod s členy CAN rostl meziročně nejvíce a to v průměru o 16 %. Ekvádor spolu s Kolumbií patří mezi země, které nejvíce obchodují v rámci společenství. V roce 2007, Ekvádor vyvezl celkem 2 102 mil. USD do zemí CAN.

Tabulka 17: Obchod uvnitř CAN v letech 1969 a 2007 (v mil. USD)

Země	1969	2007	Průměrný meziroční růst
Bolívie	3	395	13,4%
Kolumbie	31	2148	11,8%
Ekvádor	7	2102	16,0%
Peru	11	1214	13,2%
CAN celkem	53	5858	13,2%

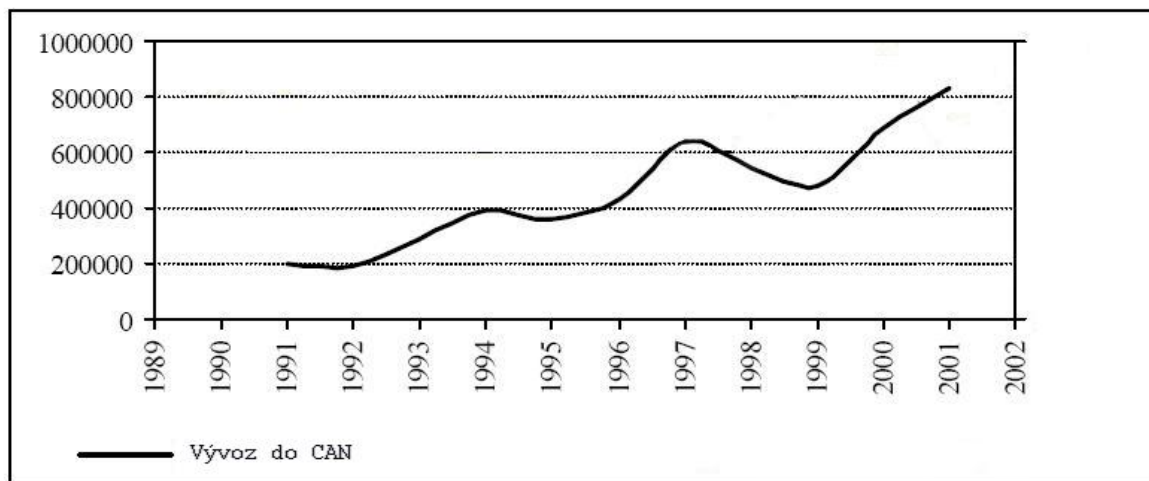
Zdroj: Statistický dokument CAN, dostupný z <http://www.comunidadandina.org/estadisticas.asp>

Nejvíce se zvýšil obchod po vytvoření zóny volného obchodu v roce 1993. V případě Ekvádoru, v roce 1992, vývoz do zemí CAN činil 189 miliónů USD, rok poté již při fungování zóny volného obchodu to bylo 290 miliónů USD. Nárůst obchodu po prvním roce byl tedy přes 57 %. V grafech č. 10 a č. 11 je vidět jak narůstal vývoz Ekvádoru do zemí CAN po roce 1993. Pokles vývozu nastal v roce 1995, důvodem byla válka s Peru a omezení vývozu do této země. Další pokles nastal v roce 1998, důvodem byl ničivý

³⁹ Do roku 2006 se do CAN zahrnuje i Venezuela

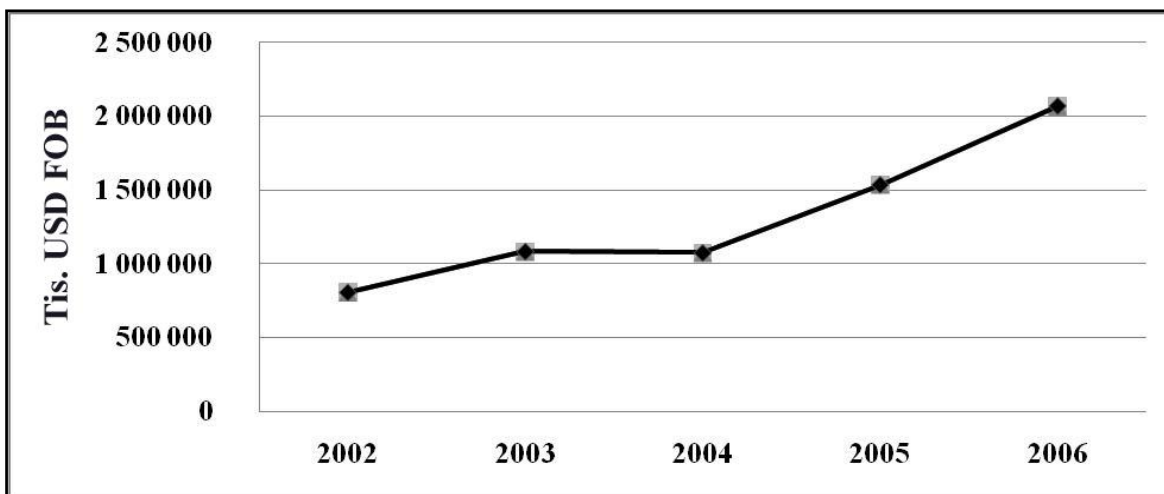
fenomén „El Niño“⁴⁰ a vnitřní finanční krize v Ekvádoru do roku 2000. V posledních dvou letech se vývoz mnohonásobně zvýšil.

Graf 10: Vývoz Ekvádoru do zemí CAN v letech 1991 - 2001

Zdroj: <http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Apuntes/ae25.pdf>, upravený graf

Graf 11: Vývoz Ekvádoru do zemí CAN v letech 2002 - 2006

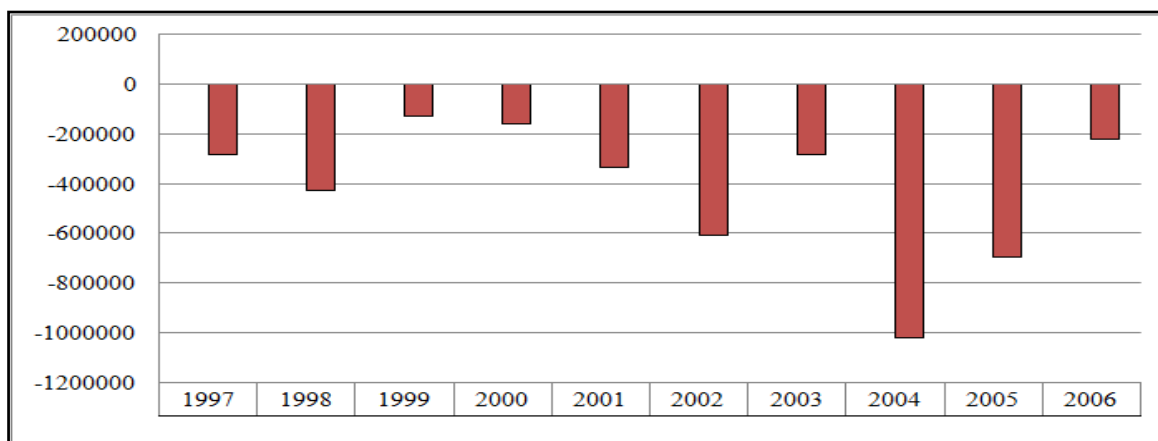

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z <http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm>

Problémem však je obchodní bilance Ekvádoru s CAN jako celku. Od roku 1994 je saldo obchodní bilance pro Ekvádor pasivní. V grafu č. 12 je vidět jak se vyvíjela obchodní bilance od roku 1997 do roku 2006.

⁴⁰ „Název jevu, který pozorovali rybáři v Jižní Americe ve vodách Tichého oceánu, jedná se o zeslabení studeného oceánského Peruánského proudu (též Humboldtův proud) a s tím souvisejícím oteplením tamních vod. Tato událost nastávala obvykle kolem Vánoc a proto byla rybáři nazvána El Nino Jesus, což česky znamená Ježíšek.“, <http://www.meteocentrum.cz/encyklopedie/el-nino.php> vod. Tato událost nastávala obvykle kolem Vánoc a proto byla rybáři nazvána El Nino Jesus, což česky znamená Ježíšek.“, <http://www.meteocentrum.cz/encyklopedie/el-nino.php>

Graf 12: Obchodní bilance Ekvádoru s CAN v letech 1997 – 2006 (v tis. USD)

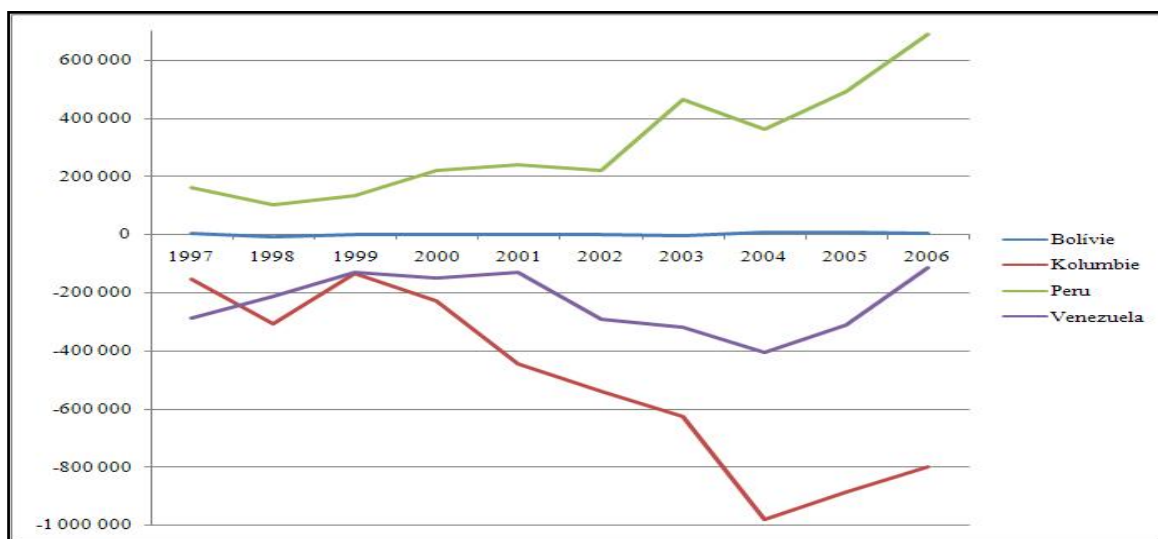

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z

<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm>

Z grafu č. 13 je vidět jak se vyvíjela obchodní bilance s každou členskou zemí CAN. V grafu je uvedena také Venezuela, jakožto ještě členská země a významný obchodní partner všech členských zemí. V letech 1997 – 2006, Ekvádor měl aktivní obchodní bilanci pouze s Peru a tento přebytek každým rokem rostl. S Bolívií bylo saldo obchodní bilance střídavé, ale obchod s touto zemí byl méně významný. S Kolumbií a Venezuelou měl Ekvádor pasivní saldo obchodní bilance po celém sledovaném období. Především s Kolumbií se poslední roky tento schodek prohluboval a obchod s Kolumbií byl největší příčinou pasivního salda Ekvádoru s CAN.

Graf 13: Obchodní bilance Ekvádoru s členskými zeměmi CAN v letech 1997 – 2006 (v tis. USD)

Zdroj: Vlastní graf na základě dat z

<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm>

Obchod v roce 2007

Jelikož v roce 2006 Venezuela opustila CAN, od roku 2007 jsou statistiky vedeny bez Venezuely.

Z tabulky č. 18 vyplývá, že v rámci CAN, Ekvádor nejvíce vyváží do Peru, na druhém místě do Kolumbie a nejméně vyváží do Bolívie. Naopak Ekvádor nejvíce dováží z Kolumbie, poté z Peru a nejméně opět z Bolívie. Ekvádor měl v roce 2007 aktivní saldo obchodní bilance jen s Peru.

Tabulka 18: Teritoriální struktura vývozu uvnitř CAN v roce 2007 (v mil. USD)

Vývozní země	Země určení				CAN
	Bolívie	Kolumbie	Ekvádor	Peru	celkem
Bolívie	X	153	16	226	394,6
Kolumbie	66	X	1276	806	2147,6
Ekvádor	13	604	X	1485	2101,8
Peru	225	613	376	X	1213,5
					5857,6

Zdroj: Statistický dokument CAN, dostupný z <http://www.comunidadandina.org/estadisticas.asp>

Z tabulky č. 19 je vidět, že 15,4 % všech ekvádorských vývozů šly do zemí CAN. Zároveň 14 % ekvádorských dovozu byly ze zemí CAN. Tato procenta jsou ze všech členských zemí nejvyšší. Nejmenší podíl vývozů do zemí CAN mělo Peru a nejmenší podíl dovozů ze zemí CAN měla Bolívie. Peru je jediná země, která měla pasivní obchodní bilanci se zbytkem zemí CAN jako celku. Z tabulky č. 19 je také vidět, že prvně od roku 1993 měl Ekvádor aktivní saldo obchodní bilance s CAN. Toto souvisí s tím, že není zahrnut obchod s Venezuelou.

Tabulka 19: Procento z celkových národních vývozů a dovozů do CAN a saldo obchodu s členy CAN v roce 2007

	% vývozů do CAN	% dovozů z CAN	SALDO obchodu s členy CAN (tis.USD)
Bolívie	8,20%	9%	83802
Kolumbie	7,16%	4,51%	664098
Ekvádor	15,40%	14%	205533
Peru	4,35%	12,52%	-1521648

Zdroj: Vlastní tabulka na základě dat z <http://www.comunidadandina.org/estadisticas.asp>

ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce byla především charakterizace významu ekvádorského členství v Andském společenství. Z první kapitoly vyplývá, že Ekvádor je tradičně zemědělskou zemí, což je dáno především přírodními podmínkami. Odráží se to na struktuře vývozu, kdy zemědělské výrobky a ropa tvoří většinu. Nejvýznamnějším obchodním partnerem jsou USA, s kterými má Ekvádor trvale kladné saldo obchodní bilance. Země CAN jsou druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem. V průběhu své existence, Ekvádor prošel velmi bouřlivým a neklidným politickým vývojem a několika ekonomickými krizemi. Dolarizace uklidnila ekonomický vývoj a v posledních letech je ekonomika celkem stabilizovaná. S inflací nejsou problémy a HDP roste. Hlavní problémy, které brání dalšímu rozvoji země, jsou především korupce a velké sociální rozdíly, s čímž souvisí chudoba a kriminalita.

Podle mého názoru by Ekvádor měl do budoucna rozvinout svůj zpracovatelský průmysl a začít vyvážet více hotových produktů. Zároveň by se měl snažit vylepšit vzdělávání obyvatelstva, což je klíčové pro jeho další rozvoj. V neposlední řadě by měl podpořit zahraniční investice a vytvořit příznivé podnikatelské prostředí, což se při současné levicové vládě moc nedaří.

Z druhé kapitoly vyplývá jasný záměr prohlubování integračního procesu mezi členskými státy CAN. Proces integrace andských zemí probíhá již od konce 60. let minulého století. Pro integraci, mají tyto země k sobě velmi blízko, především díky stejnému jazyku, podobné kultuře a historii. Tato integrační spolupráce se v současné době komplikuje, především nejednotnými postoji členských států a odlišnými politickými ideologiemi. Na jedné straně je pravicová vláda Kolumbie, která raději spolupracuje s USA, na druhé straně je krajně levicová vláda Bolívie, která tuto spolupráci odmítá. Také z politických důvodů, CAN ztratilo významného obchodního partnera, kterým byla Venezuela. Ekvádor měl také několik konfliktů s členskými zeměmi a vztahy nejsou zrovna ideální.

Z třetí kapitoly vyplývá, že Bolívie je nejchudší a nejméně rozvinutou zemí CAN. Z ekonomického a sociálního hlediska, je Ekvádor na podobné úrovni jako Kolumbie a Peru, rozlohou i populací je však značně menší. V porovnání s ostatními členy, je Ekvádor zemí, která relativně nejvíce obchoduje v rámci společenství. Ekvádor má dlouhodobě kladné saldo obchodní bilance s Peru a peruánský trh je pro Ekvádor nejvýznamnější, naopak má dlouhodobě záporné saldo obchodní bilance s Kolumbií, pro kterou je

ekvádorský trh důležitý. Ekvádor je země, na kterou připadá přibližně 7 % rozlohy, 14 % obyvatelstva, vytváří zhruba 16 % HDP a je původcem 18 % všech vývozů CAN.

Z mého pohledu, jedním z negativních jevů, který se týká Ekvádoru, je skutečnost, že Ekvádor jako jediná země tohoto integračního seskupení má dolarizovanou ekonomiku. Tato skutečnost má neblahý vliv zejména na cenovou politiku v oblasti ekvádorského vývozu, kdy mnoho ekvádorských produktů jen těžko dosahuje konkurenceschopnosti, kterou ostatní země z CAN mohou dosahovat pomocí monetární politiky, především pak devalvací místních měn. Země sousedící s Ekvádorem, zejména pak Kolumbie využívá dolarové ekonomiky Ekvádoru, a to k získání pracovních příležitostí, zejména pak míst nekvalifikovaných. Obyvatelé Kolumbie i Peru, vyjíždějí do Ekvádoru za prací, která jim sice umožňuje nižší výdělků než Ekvádorcům, avšak díky směnnému kurzu je to pro ně stále výhodné. Ekvádor takto přichází o velmi potřebná pracovní místa a navíc při tomto zaměstnávání cizinců dochází k daňovým únikům, neboť imigranti jsou zaměstnáváni na černo a bez jakýchkoliv sociálních jistot.

Hlavní výhodou členství Ekvádoru v CAN, jakožto nejmenší země společenství, je především lepší vyjednávací pozice s ostatními zeměmi světa či integračními uskupeními, jako v současné době probíhá s EU a v minulosti například se zeměmi Mercosuru. Další výhodou je bezpochybně bezcelní obchod v rámci CAN, jakožto druhého nejvýznamnějšího obchodního partnera Ekvádoru, dále pak volný pohyb obyvatel po územích jednotlivých států.

Myslím si, že členství Ekvádoru v CAN má kromě zmiňovaných výhod také velký význam především v tom, že se jedná o první a celkem úspěšný pokus integrace Ekvádoru do nějakého uskupení. CAN však je společenství tvořené chudšími státy a nemá moc velkou ekonomickou sílu. Záměrem do budoucna by mělo být docílení celokontinentální integrace s potřebnou ekonomickou silou v rámci jižní Ameriky (s čímž počítá UNASUR) tak, aby se mohla bez obav pustit do rovného obchodování s vyspělými ekonomikami, které si dnes v bilaterálních smlouvách mohou diktovat podmínky.

V současnosti je však tento záměr téměř nerealizovatelný, snad se to podaří někdy v budoucnosti.

LITERATURA

Knižní publikace

- 1) ADAMCOVÁ, L.: *Regionální ekonomická integrace v Asii, Africe a Latinské Americe*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2001.
- 2) GOMBALA, I.: *Latinská Amerika ve světové ekonomice: postavení a regionální ekonomická integrace v 90. letech*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2000.
- 3) HLAVÍČKOVÁ, V.: *Panorama latinoamericano*. Praha: Oeconomica, 2007.

Internetové zdroje

- 1) Análisis de la balanza comercial: Ecuador – Comunidad Andina,
<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Apuntes/ae25.pdf/>
- 2) Banco Central del Ecuador (Ekvádorská centrální banka),
<http://www.bce.fin.ec/docs.php?path=./documentos/PublicacionesNotas/Catalogo/Anuario/Anuario29/IndiceAnuario29.htm/>
- 3) CIA: *The Word Factbook*, <http://www.cia.gov/>
- 4) Climas de Ecuador, Visite Ecuador y las Galapagos,
http://www.ecuaworld.com/visitecuador/climas_ecuador.htm/
- 5) Comunidad Andina (Andské společenství národů),
<http://www.comunidadandina.org/>
- 6) Conflicto Peru – Ecuador,
http://www.adonde.com/historia/1999_peru_ecuador.htm/
- 7) Conflicto diplomático entre Venezuela, Colombia y Ecuador,
<http://www.enterateprimero.com/2008/03/10/resumen-conflicto-diplomatico-entre-venezuela-colombia-y-ecuador/>
- 8) Diario Expreso, <http://www.expreso.ec/>
- 9) Ecuador – City Population, <http://www.citypopulation.de/Ecuador.html/>
- 10) Ecuador Climate,
http://www.photius.com/countries/ecuador/climate/ecuador_climate_climate.html/
- 11) Ecuador – Country Profile, <http://www.indexmundi.com/ecuador/>

- 12) Ecuador – Economic Indicators, <http://www.latin-focus.com/latinfocus/countries/ecuador/ecueisum.htm/>
- 13) Ecuador en cifras, <http://www.ecuadorcifras-inec.com/cifras-inec/main.html/>
- 14) Ecuador, Ministerio de Relaciones Exteriores, <http://www.mmrree.gov.ec/>
- 15) Ecuador Travel Information - Ecuador Ministry of Tourism,
<http://www.vivecuador.com/>
- 16) El Universo, <http://www.eluniverso.com/>
- 17) IMF Report,
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2008/02/weodata/weorept.aspx?sy=2004&ey=2008&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=248&s=NGDPD%2CNGDPDPC%2CPPPGDP%2CPPPPC%2CLP&grp=0&a=&pr.x=87&pr.y=5/>
- 18) INEC: *Instituto nacional de estadística y censos* (Ekvádorský statistický úřad),
<http://www.inec.gov.ec/>
- 19) MIDEROS, A.: *Pobreza y distribución: Presentación de estudio empírico para América Latina y estadísticas para El Ecuador*,
<http://www.monografias.com/trabajos61/impacto-remesas-migrantes-pobreza/impacto-remesas-migrantes-pobreza2.shtml/>
- 20) Migration Information Source – Ecuador,
<http://www.migrationinformation.org/Profiles/display.cfm?id=591/>
- 21) Presidencia de la República, <http://www.presidencia.gov.ec/>
- 22) Transparency International Survey,
http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2007/
- 23) UNDP: Human Development Report 2007/2008, <http://hdrstats.undp.org/countries/>
- 24) Wikipedia, <http://es.wikipedia.org/>
- 25) World Bank – Ecuador country brief,
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/LACEXT/ECUADOREXTN/0,,contentMDK:20198430~pagePK:141137~piPK:141127~theSitePK:325116,00.html/>
- 26) World Bank Report, http://ddp-ext.worldbank.org/ext/ddpreports/ViewSharedReport?&CF=&REPORT_ID=9147&REQUEST_TYPE=VIEWADVANCED&HF=N/CPProfile.asp&WSP=N/
- 27) WTO: exámenes de las políticas comerciales – Ecuador 2005,
http://www.wto.org/spanish/tratop_s/tp_r_s/tp248_s.htm/

SEZNAM ZKRATEK

CAN	Comunidad Andina de Naciones Andské společenství národů
HDP	Hrubý domácí produkt
UNDP	United Nations Development Programme Rozvojeový program OSN
USD	United States dollar Americký dolar
USA	United States of America Spojené státy americké
EU	Evropská unie
IADB	Inter – American Development Bank Banka pro meziamerický rozvoj
MERCOSUR	Mercado Común del Sur Společný trh jihu
PZI	Přímé zahraniční investice
SNS	Společenství nezávislých států
OSN	Organizace spojených národů

SEZNAM MAP

Mapa 1: Ekvádor na mapě	5
Mapa 2: Administrativní rozdělení Ekvádoru	6
Mapa 3: Galapágy.....	7
Mapa 4: Území, o které Ekvádor přišel po podepsání „Protokolu z Ria de Janeiro“	10
Mapa 5: Členské země CAN	23

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj HDP a procentní růst HDP v letech 1998 - 2007	12
Graf 2: Vývoj inflace v letech 2000 - 2007	13
Graf 3: Vývoj počtu Ekvádorců s trvalým pobytem v USA (1960 – 2009).....	13
Graf 4: Vývoj remitencí v letech 1993 - 2006.....	17
Graf 5: Příjmy v závislosti na HDP	17
Graf 6: Složení HDP CAN	32
Graf 7: HDP/obyvatele v paritě kupní síly v roce 2007 (v USD).....	32
Graf 8: Vývoz a dovoz na obyvatele v členských zemích CAN	35
Graf 9: Složení vývozu CAN (v %)	35
Graf 10: Vývoz Ekvádoru do zemí CAN v letech 1991 - 2001	39
Graf 11: Vývoz Ekvádoru do zemí CAN v letech 2002 - 2006	39
Graf 12: Obchodní bilance Ekvádoru s CAN v letech 1997 – 2006 (v tis. USD).....	40
Graf 13: Obchodní bilance Ekvádoru s členskými zeměmi CAN v letech 1997 – 2006 (v tis. USD)	40

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Obchodní bilance - vývoz, dovoz a saldo.....	12
Tabulka 2: Komoditní rozdělení vývozu v roce 2006	19
Tabulka 3: Teritoriální rozdělení vývozu v roce 2006	20
Tabulka 4: Komoditní rozdělení dovozu v roce 2006	20
Tabulka 5: Teritoriální rozdělení dovozu v roce 2006	21
Tabulka 6: Počet Ekvádorců v USA, Španělsku a Itálii v roce 2005	22
Tabulka 7: Srovnání zemí CAN podle počtu obyvatel a rozlohy	31
Tabulka 8: HDP členských zemí CAN v roce 2007	31
Tabulka 9: Tempo růstu HDP členských zemí CAN v letech 2004 - 2007.....	33
Tabulka 10: Inflace v členských zemích CAN v letech 2004 - 2007	33
Tabulka 11: PZI v členských zemích CAN v roce 2006 v mil. USD.....	34
Tabulka 12: Vývoz, dovoz a saldo obchodní bilance členských zemí CAN v roce 2007 v tis. USD	34
Tabulka 13: Podíl zemědělství, průmyslu a služeb na tvorbě HDP v členských státech CAN	36
Tabulka 14: Průměrná délka života, kojenecká úmrtnost a procent gramotných obyvatel v členských zemích CAN	37
Tabulka 15: Čistá míra migrace a populační růst v členských zemích CAN	37
Tabulka 16: Procento obyvatel žijících pod hranicí národní chudoby v členských zemích CAN.....	38
Tabulka 17: Obchod uvnitř CAN v letech 1969 a 2007 (v mil. USD).....	38
Tabulka 18: Teritoriální struktura vývozu uvnitř CAN v roce 2007 (v mil. USD).....	41
Tabulka 19: Procento z celkových národních vývozů a dovozů do CAN a saldo obchodu s členy CAN v roce 2007.....	42